

Lelkem szorosán átölel téged,
és a jobbod szilárdan tart
engem.
Akik pedig el akarják veszíteni
életemet,
lesüllyednek a föld mélységeibe.
Zsolt 63,9–10

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 17. • (4000.)
2025. április 27. • Ára 445 Ft

Udvardy György veszprémi érsek

„Édes Jézus, ígérem, hogy az elvetett mag sokszoros termést hoz”

Jöjjetek hát mind, emberiség családjai,
kiket megrontott a bűn, és vegyétek bű-
neitek bocsánatát!

Mert én vagyok megbocsájtástok, én
vagyok üdvösségetek húsvétja, én vagyok
az értetek levágott bárány, én vagyok
váltásotok, én vagyok életetek, én vagyok
feltámadástok, én vagyok világosságotok,
én vagyok üdvösségetek, én vagyok kirá-
lyotok. Én az ég fenségébe vezetek titeket.

Én az örök Atyát mutatom meg nek-
tek. Én jobbam által feltámasztlak titeket.
(Szardesi Melitón püspök húsvéti
homíliájából)

Húsvéti ünneplésünkben érteni
vagyó hittel és hálás szeretettel szem-
léljük megváltásunk misztériumát,
a Krisztus által számunkra készített
szabadítást.

Hitünk központi titka a megváltás;
valahogyan kitörölhetetlenül hisszük,
bízunk abban, hogy mindaz, ami el-
múl, egyszer életre kel, kiteljesedik,
és végérvényessé válik. Az ember a
teljességet akarja, és nem elégszik
meg kisebb, kevesebb – még ak-
kor sem, ha ideig-óráig úgy gondolja
is, hogy elég, ami kevesebb –, mint
Isten és az ő üdvössége.

A húsvét lényege, hogy Krisztus
megváltói műve által új, méltó, örök
életet kap az ember. Az Isten által
megalkotott emberi természet csodá-
latos megújulása valósul meg Jézus
által, aki „üdvösségünk húsvétja”
lett. Az Isten mindent oda akar adni,
mindent meg akar gyógyítani, min-
dent teljessé, végérvényessé és soha
el nem múlóvá akar tenni azért, mert
szereti az embert, és mert önmagát
akarja adni. Kiváltja, megváltja az
embert. Kiváltja és megváltja a lé-
lek és a fizikai valóság Egyiptomá-
ból, a szolgaság házából, a bűnből,
a fogságból: tulajdon népévé teszi
az emberiséget. Ez az egész embe-
riség számára adott ajándék, kincs
ugyanakkor felelősség is, hogy az
adott korban, melyben él, az em-
ber milyen választ ad az őt éltetni
és megszabadítani akaró Istennek,
beleegyezését adja-e szabadításához,
az élethez.

Az örök élet ígérete Krisztus élet-
áldozatából születik nekünk. Életét
áldozza, hogy mi éljünk. Minden,
Krisztus mintájára, az ő követésében
adott életáldozat, vértanúság életet
ajándékoz. A remény legnagyobb
gesztusa, a feltámadásba vetett hit
hatékony jele.

A személyes meghívás minden
korban elhangzik a különféle körü-
lmények között élő emberek számá-
ra. A hálás, Krisztus megváltásának
ajándékait elfogadó ember életében
pedig megjelenik az öröm, a sza-
badság, az evangéliumi radikalitás,
a kezdeményezőképeség és a szol-
gálat. A Jézus útján járás során nö-
vekedni, tökéletesedni lehet. Ezen
az élethosszig tartó úton előttünk

járnak olyan példaképek, akik
inspirálni, lelkesíteni tudnak
minket. Bennünket, magyaro-
kat megérint és bátorít újabb
vértanú boldogjaink, Apor Vil-
mos, Romzsa Tódor, Meszlé-
nyi Zoltán, Bogdánffy Szilárd,
Scheffler János, Salkaházi Sára,
Sándor István, Brenner János
hiteles tanúságtétele. Most pe-
dig egy újabb húsvéti ajándék
van készülőben a Veszprémi
Főegyházmegye és az egész
Magyar Katolikus Egyház
számára: Isten tiszteletremél-
tő szolgálója Bódi Mária Mag-
dolna szűz, vértanú közelgő
oltárra emelésével, boldoggá
avatásával.

Bódi Mária Magdolna 1921.
augusztus 8-án született Szig-
ligeten. Szülei cselédek voltak.
Mivel édesapja hivatalos ok-
mányokkal nem rendelkezett,
nem köthettek sem polgári, sem
egyházi házasságot. Magdit és
két fiútestvérét törvénytelen
gyermekként anyakönyvezték.
Édesapja nem részesült vallá-
sos nevelésben, azt sem tudta,
milyen felekezethez tartozik,
csupán abban volt biztos, hogy
megkeresztelték. Nyers termé-
szete, italozó életmódja sokszor
megkeserítette a család életét.
Nehéz anyagi helyzetük, cseléd-
sorsuk, valamint a családi kör-
ülményeik miatt hétszer kellett
költözködniük. Édesanyja a ren-
dezetlen házasságuk miatt nem
járult szentségekhez, azonban
gyermekait vallásosan nevelte,
templomba és hittanra jártak,
részesültek az Eucharisztia és a
bérmálás szentségében.

Magdi Köveskálon már az
elemi iskolai tanulmányai során
kifűnt éles eszével, színdarabok-
ban nyújtott szerepeivel, vallásosságá-
val és a szegényekkel való törődésé-
vel. Bérmálkozása után a legkiseb-
b szolgálata mellett kötelezte el magát,
csatlakozott a Szívgyárdához, mely
Jézus Szentséges Szívének tisztelete
által biztosította a gyermekek vallási,
erkölcsi nevelését. Gyermekkorában
kezdett kibontakozni és fiatalorában
teljesedett ki az a vallásos lelkiület,
melyben buzgón gyakorolta az isteni
és a sarkalatos erényeket, valamint az
irgalmasság testi és lelki cselekedeteit.
Az Oltáriszentség tiszteletéhez
és annak naponta történő magához
vételéhez nagy ösztönzést jelentett
számára egy, a Nemzetközi Eucha-
risztikus Kongresszusra felkészítő
1938-as lelkigyakorlat. Törekedett a
szolgáló szeretet megélésére, mely
legfőképpen a szegények és az idősek
szolgálatában nyilvánult meg.

Szerzetesi közösségbe szeretett
volna lépni, hogy Jézus iránti sze-
retetét még mélyebben megélhesse,

Incze Mózes festette meg Bódi Mária Magdolna portréját a boldoggá avatásra

ám szülei rendezetlen életállapota
ennek lehetőségét kizárta. Egy péceli
jezsuita lelkigyakorlat után azonban
elhatározta, hogy teljes egészében
Krisztusnak szenteli magát, ezért
1941. október 26-án, Krisztus Király
vasárnapján tisztasági magánfoga-
dalmat tett a balatonfüzfői Jézus Szí-
ve-plébániatemplom oltára előtt.

Életét ettől kezdve a világi apos-
tolkodásnak szentelte, melynek egyik
színhelye a Nitrokémia-gyár volt,
ahol 1939-től dolgozott. Kezdetben
sok megpróbáltatásban, megalázta-
tásban volt része hite miatt. Később
már megbecsült munkatársa lett a
gyári közösségnek, hite melletti fo-
lyamatos és következetes kiállása
miatt. Tagja lett a Katolikus Dolgozó
Lányok Szövetségének, csoportokat
szervezett, ahol a lányoknak erköl-
csi és lelki támaszt adott, vezette
őket a szeretetszolgálatban. 1943-
ban, ugyancsak egy péceli jezsuita
lelkigyakorlat után azzal a kéréssel

fordult Istenhez, hogy korán haljon
meg, „de olyan halállal, mely az ifjú-
ságra hat, hogy Krisztushoz találjon”.

Mindeközben a második világ-
háború a távoli hírekből egyre való-
ságosabbá vált a front közeledtével.
Amikor minden jó megrendült, s a
legalapvetőbb dolgok is bizonyta-
lanná váltak, Magdi szilárdan állt. A
háború borzalmai között is bátran,
felelősségteljesen, de vidáman, mo-
solyogva tette azt a jót, amit éppen
tenni lehetett.

1945. március 23-án Magdi foly-
tatta a beteglátogatást, ház körüli
teendőket teljesített, délután pedig
édesanyjával és menekültekkel az
óvóhely előtt tartózkodott. Egy
szovjet katona ekkor választotta
ki őt, és ráparancsolt, hogy men-
jen be a bunkerba. Magdi mindent
elfogadott, ami összeegyeztethető
volt Krisztussal való jegyességével;
minden mást elutasított. Éppen
ezért nem engedett a megszálló ka-

tona erőszakosságának, vé-
dekezett, aki ezért több lövést
adott le rá. A második lövés
után Magdi felkiáltott: „Uram,
Királyom! Végy magadhoz!”
Ezek voltak utolsó földi sza-
vai, amikor a vértanúságot
vállalva, huszonnégy évesen
életét adta Krisztusért.

Magdi életében számos
negatív körülményt látunk
és később ezekhez bőséggel
adódó nehézséget is, amely
őt mégsem a mélybe rántotta,
mint számos kortársát, hanem
a Krisztusnak odaadott élet fel-
emelte, ma is fénylő igazodási
ponttá téve sokak számára.
Gyárban dolgozó munkásként
lánglelkűen tudta evangelizál-
ni a környezetében élő embe-
reket, apostoli lelkesedésével
pedig szolgálta a szegényeket,
időseket, gyerekeket.

Az élet tisztaságában, az
odaadott életben előttünk jár,
példát és reményt is ad, hogy ez
bármelyikünk számára lehet-
ség. Különösképpen a fiata-
lok számára, hangsúlyozottan
a nehéz családi körülmények
között és jelen napjaink szét-
eső bizonytalanságában élő
fiataljaink számára bátorító és
reményt hozó Magdi életé-
nek üzenete.

1943-ban a péceli lelkigy-
akorlatán kérte imáiban, hogy
fiatalon, a fiatalokért halhasson
meg, s ez a kérése meghallgat-
ásra talált. Milyen megrendí-
tő a gondolat, s még megren-
dítőbb, hogy beteljesedhetett!
1944. december 31-én, élete
utolsó szilveszterestéjén ezt
írta egy, Jézust mint magvetőt
ábrázoló szentkép hátoldalára:
„Édes Jézus, ígérem, hogy az

elvetett mag sokszoros termést hoz.”
Magdi a vértanúság hírében halt
meg. A halálát követő hetekben a bol-
doggá avatást megelőző és az ahhoz
kapcsolódó eljárást Isten tiszteletre-
méltó szolgálója Mindszenty József, az
akkori veszprémi püspök rendelte el,
akinek szenttéavatási eljárása szintén
folyamatban van.

Látjuk, hogy Magdi élete már most
sokszoros termést hozott, és hisszük,
hogy ezután is bőséges termést hoz.
Ezzel a hittel készülve boldoggá ava-
tásának felemelő ünnepére, bizalom-
mal várjuk napjainkban és a jövőben
is Magdi ígéretének megvalósulását,
a sokszoros termést fiataljaink, csala-
djaink, mindannyiunk számára.

Kívánom minden kedves olva-
sónak, hogy a feltámadt Üdvözítő
megváltói művéből fakadó remé-
nyünk és a megújuló szeretetünk se-
gítsen bennünket az áldott, az Isten
kegyelmétől valóban teljes húsvéti
ünneplésre!

ISSN 0133-1205

9 770133 120548

Élet Krisztus szolgálatában
Találkozzunk Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásán!

VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG
Östök hitre a jóváreményre

Ferenc pápa a vértanúságról

Az életszentség életet ad

Ferenc pápa 2023. november 16-án a vatikáni Szent Kelemen-teremben köszöntötte a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma konferenciájának résztvevőit, akik három napon át az életszentség közösségi dimenziójáról, annak három aspektusáról – az egyesítő, a családi és a vértanú életszentségről – tanácskoztak.

kultúrából származó embereket, vagy akár családot, mint a lengyel vértanú Ulma család. Ők Isten szent és hűséges népéhez tartoznak, közel állnak hozzánk, közösségünk tagjai, akik az élet mindennapos küzdelmeiben a végsőkig követték Jézust.

Ferenc pápa ezután az életszentség egyesítő szerepéről beszélt. A szentté válásra

nem közösségi is, mivel Isten az egyes embert hívja, de az mindenkinek javára válik – gondoljunk Ábrahám és Mózes, Péter és Pál küldetésére. A Jézussal való találkozás magában hordozza ezt a közösségi dimenziót.

Ennek a valóságnak különösen megindító példája a Gyermek Jézusról nevezett Lisieux-i Szent Teréz, akinek születése százötvenedik évfordulójára a pápa apostoli buzdítást adott ki *A bizalom az (C'est la confiance)* címmel. A tanúságtétel, a szeretetet misztikus megtapasztalása a legjobb evangelizálás, mert magához vonzza az embereket. Az életszentség egyesít; a szentek irtalmas szeretete révén megismerhetjük Isten misztériumát, mely átöleli az egész emberiséget, hogy mind egyek legyenek. Világunknak oly nagy szüksége van arra, hogy újra rátaláljon az egység és a béke ölelésére! – hangsúlyozta a Szentatyá.

A második szempont, amelyre Ferenc pápa ráirányította a figyelmet: a családi életszentség. Ez különösen a názáreti Szent Családban tükröződik, ugyanakkor az Egyház ma is sok példát mutat fel nekünk: szent házaspárokat, ahol férj és feleség egymás megszentelődésének eszközei. Kiemelte a pápa a lengyel vértanú Ulma családot: József és Wiktoriát hét gyermekükkel, akik mind mártírok. Arra

emlékeztetnek minket, hogy a szentté válás közösségi út, melyen nem egyedül megyünk végig.

A harmadik szempont, amelyre Ferenc pápa a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma által szervezett tanácskozás résztvevőinek figyelmét felhívta, a vértanú életszentség. Olyan erős modell ez előttünk, amelyre az Egyház születésétől kezdve napjainkig a világ számos pontján találunk példákat az évszázadok során. És ma is! Gondoljunk a folyamatosan vértanúságban élő keresztény asszony esetére: a pakisztáni Ászja Bibire, aki évekig börtönben szenvedett, ahová a lánya vitte be neki az

Eucharisziát, egészen addig, amíg a bíróság kimondta ártatlanságát. Majdnem kilenc év keresztény tanúságtétel! És ez az asszony tovább él, sok más társával együtt, akik tanúságot tesznek a hitről és a szeretetről – mondta rögtönzött szavakkal a Szentatyá.

A pápa korunk vértanúiról szólt, akik között egész közösségeket is találunk. Ők hősiességgel megélték az evangéliumot, és Istennek ajánlották életüket. Vértanúságuk ökömenikus dimenzióját tekintve a Szentatyá más keresztény felekezetek képviselőiről is megemlékezett. Gondoljunk csak a huszonegy kopt vértanúra, akiket nemrég vezettek

be a római martirologiumba! Ők a líbiai tengerparton haltak meg, Jézus nevével az ajkukon – emlékeztetett a pápa.

Beszéde végén a Szentatyá így összegezte gondolatait: az életszentség életet ad a közösségnek, a posztulátorok és a szenttéavatási ügyekkel foglalkozó szakemberek pedig segítenek jobban megérteni és ünnepelni a szentek tiszteletének különböző aspektusait. Más és más élettörténetek ezek, de mind egyazon cél felé mutatnak: a szeretet teljességéhez irányítanak minket. Ez a szentté válás útja.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican Media

”

A vértanú életszentség olyan erős modell előttünk, amelyre az Egyház születésétől kezdve napjainkig a világ számos pontján találunk példákat az évszázadok során

szóló hivatásunk elsősorban a szeretetben teljeseedik ki, ami a Szentlélek ajándéka, és egyesít minket testvéreinkkel Krisztusban. Nem pusztán személyes esemény ez, ha-

A Szentatyá az audiencián üdvözölte Marcello Semeraro bíboros prefektust, az előljárókat, a posztulátorokat és Vincenzo Paglia érseket, majd megosztotta velük gondolatait az életszentség közösségi dimenziójáról. Megköszönte a *Gaudete et exultate* kezdetű apostoli buzdítás kommentárját, melyet a dikasztérium adott ki Ferenc pápa péteri szolgálatának tizedik évfordulója alkalmából. A kötetben megjelent gondolatok remélhetőleg sokaknak segítenek jobban megérteni az életszentségre szóló egyetemes meghívást.

Ezzel a témával előszere-tettel foglalkozik a II. Vatikáni Zsinat *Lumen gentium* kezdetű konstitúciója. Nem véletlen, hogy azóta egyre több férfit és nőt avattak boldoggá és szentté, nőtleneket, házasságban élőket, papokat, női vagy férfi szerzeteseket, világi hívőket, bármilyen korú és bármely

Animációs sorozat készült Bódi Mária Magdolnáról

Bódi Mária Magdolna boldoggá avatására készülve nyolc epizódból álló animációs kisfilmsorozat indult, amelynek első részét február 4-én tették közzé a Veszprémi Főegyházmege YouTube-csatorniján.

A sorozat Bódi Mária Magdolna élettörténetét és lelki örökségét mutatja be. Magdi céltudatos, derűs életével és vértanúságával a tisztaság, a

hit és a szolgáló szeretet példája volt kortársai és környezete számára.

A sorozat üzenete: az életszentségre törekvés nem csupán a múlt nagyjainak kiváltsága, hanem minden ember számára nyitott lehetőség. Magdi élete arra tanít minket, hogy a derűs szeretet, a tisztaság és a hit erejével mindig, minden körülmények között lehetséges szentté válni.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmege

Elérhetővé vált a Bódi Mária Magdolna nyomában című konferencia podcastsorozata

Elérhetővé vált a *Bódi Mária Magdolna nyomában* című konferencia előadásait tartalmazó podcast-sorozat. A konferenciát március 24-én rendezték meg a Veszprémi Érseki Főiskolán, egy nappal Bódi Mária Magdolna halálának 80. évfordulója után, és közel egy hónappal a boldoggá avatása előtt.

A podcast epizódjai a konferencia előadásainak kép- és hanganyagát tartalmazzák, és lehetőséget biztosítanak arra, hogy azok is megismerhessék Bódi Mária Magdolna életét és lelkiségét, akik nem tudtak részt venni az eseményen.

Forrás: Veszprémi Főegyházmege

Emlékév az élő tanúságtétel jegyében

Udvardy György veszprémi érsek március 23-án, Bódi Mária Magdolna vértanúságának nyolcvanadik évfordulóján meghirdette a Bódi Mária Magdolna 80. évfordulója emlékévet. A lelki és közösségi időszak célja, hogy a boldoggá avatáshoz kapcsolódó programok mellett Magdi életének jeles eseményei is újra villanófénybe kerüljenek, még közelebb hozva élete és áldozata példáját a jelenkor hívő közösségeihez.

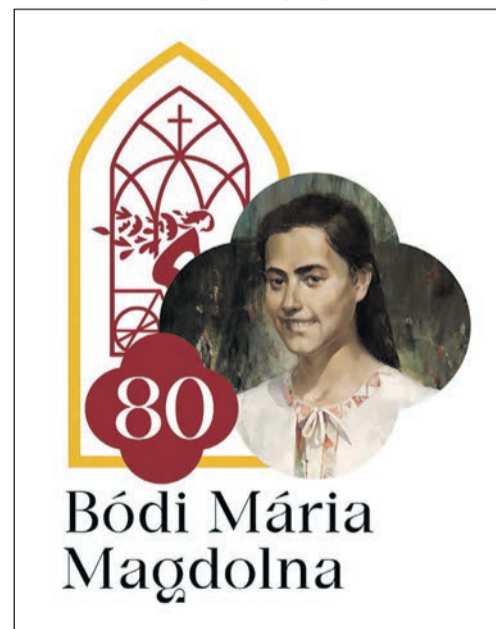
A nyári hónapokban – júniustól augusztusig – különböző közösségi és kulturális eseményeknek lesz témája Magdi élete. Júniusban a „Balakat” program mellett a Múzeumok Éjszakája keretében kiállítás nyílik a várnegyedben, amely új oldalról mutatja be Magdi életét és szellemiségét. Júliusban, Goretti Szent Mária ünnepéhez kapcsolódva a mi Goretti Máriánk elnevezéssel családi napot rendeznek a veszprémi várban, ahol Magdi életpéldája a családok szemszögéből is új megvilágítást kap.

Augusztus elején ünnepi hangverseny és lelkinap idézi meg Magdi életének kezdeti időszakát, míg a péceli lelkigyakorlatok évfordulóin könyvbemutatók és előadások segítik annak megértését, hogyan alakult ki személyes hivatása, s különösen az a belső vágya, hogy fiatalon halhasson meg Krisztusért.

Szeptember végén és október elején, a Szent Mihály-napokkal összekapcsolva, Találkozunk Magdival! címmel indul programsorozat. Az első liturgikus ünnepre október végén kerül sor, Magdi tisztasági fogadalmának évfordulóján, amikor ebből az alkalomból ünnepi szentmisét mutatnak be a Szent Mihály-főszekesegyházban. Ekkorra időzítik a *Magdi öröksége* című kötet bemutatóját is.

Novemberben, Mindszenty József letartóztatásának évfordulóján keresztút és em-

lékséta vezet végig a résztvevőket Magdi és Mindszenty bíboros közös lelki útján. December 8-án, Magdi kongreganistává avatá-

sának napján ünnepi szentmisén emlékeznek meg róla, az év utolsó napján, december 31-én pedig Te Deum zárja az esztendő.

2026 januárjában az emlékév a közösségek találkozóival folytatódik. A „Magdi-települések találkozója” elnevezésű program lehetőséget teremt arra, hogy a hozzá kötődő helyszíneken élő közösségek megosszák egymással tapasztalataikat.

Február 23-án indul a lelki felkészülés a vértanúság évfordulójára, ami visszavezeti a közösséget Magdi életének legmélyebb üzenetéhez. Az emlékév 2026. március 23-án ünnepélyes szentmiséssel ér véget Litéren és a veszprémi Szent Mihály-főszekesegyházban.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmege

Az örök üdvösségre tekintett

Interjú Cristiana Marinelli posztulátorral

– Veszprémben találkoztunk tavaly áprilisban, egy konferencián. Nem sokkal később érkezett a hír, hogy Ferenc pápa elismerte Bódi Mária Magdolna vértanúságát. Hogyan fogadta a hírt?

– Akkor már nagyon bíztunk a pozitív véleményben, hiszen a püspöki és bíborosi bizottságot megelőző bizottsági vélemények is egyhangúan pozitívak voltak, ami nincs így minden esetben. Bódi Mária Magdolna esetében a történészekből és a teológusokból álló bizottság is egyhangúan kedvező véleményt adott. Végtelen nagy örömmel fogadtuk a püspöki és bíborosi bizottság döntését, ami után már csak arra volt szükség, hogy a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériumának prefektusa elmenjen a Szentatyához, aki a végső döntést meghozza. Ferenc pápa május 23-án elismerte Magdi vértanúságát.

– Magdi életének legapróbb részleteit is ismeri. Mi az, ami a legjobban megérintette?

– Drámai történelmi környezetben élt, szegény napszámos család törvénytelen gyermeke volt. A vallás távol állt a környezetétől, apja ateistának vallotta magát, erkölcsileg is messze volt a vallásos hozzáállástól. Magdiban mégis szárbá szökkent az Isten iránti szeretet, ez a hihetetlen nagy hit. Természetesen voltak segítő tényezők is, az iskolai hittanórák, az édesanyja, aki megtanította őt és két testvérét imádkozni, elvitte őket a templomba. Megdöbbentő Magdi mély odaadása, amely már nagyon kicsi korától kezdve jellemezte, és az, hogy az öccsét is magával ragadta a lelkesedése. Kilométereket tett meg gyalog a templomig, semmilyen időjárás nem tartotta vissza. Már a hitének ébredése is különleges, és a folytatás, az elsőáldozás, a bér-málkozás, mély imádságos élete... Órákon át imádkozott, még az alvás idejét is feláldozta, hiszen napközben sok volt a dolga, iskolába járt, segített édesanyjának a házimunkákban. Anyja sokszor látta, hogy az ágyában imádkozik, egy éjjel pedig úgy talált rá, hogy az ajtófélfának támaszkodva aludt, mert imádság

volt, ugyanakkor a hitéből fakadó határozottság és lelkesedés hatotta át az életét.

– Nekünk ma rengeteg kommunikációs eszköz áll a rendelkezésünkre, neki szinte semmije nem volt. Mégis ő volt az, aki örömeivel és imádságos lelkületével sokakat vonzott a hithez. Hogyan lehetséges ez?

– Igen, nagyon sok megtérést ösztönzött. Soha nem volt erőszakos, nem akarta meggyőzni a másikat, egyszerűen csak beszélgetett. Ami nagyon fontos üzenet napjainkban is, az a következetessége, az egyértelmű tanúságtétele szavaiban és tetteiben egyaránt. Manapság nem jellemző ez a következetesség. Azt élte meg, azt adta át, amit hitt, a hite aranyfonalként vezette élete tanúságtételét. Hatalmas lelkesedéssel és nagy vonzerővel vonzta be a másik embert a hitébe, olyannyira magával ragadta,

– Isten iránti szeretete volt az emberek iránti szeretetének forrása. Szeretetét kiárasztotta a leginkább rászorulókra, akkor is, ha ez rendkívüli lemondásokkal, áldozatokkal járt. Elég volt a hite, szelídsege, alázatossága és a benne élő nagy vágy, hogy sokakat Istenhez vonzzon. Isten iránti szeretetét, amelynek része volt a szüzességi fogadalom is, nem rideg, szigorú módon élte meg, nem a saját életszentségét állította a középpontba, hanem karitatív módon kivetítette mások, a felebarátok felé. Egyetemes szeretetté formálta, mindenki felé, korlátok nélkül. Élt benne a vágy, hogy a lelkek anyja legyen, az üdvösségére vezesse őket.

– Mit lehet tudni arról, hogy az emberek imádkoznak-e a közbenjárásáért?

– Életében ő nagyon sokat imádkozott apja megtéréseért, ami aztán a halála után be is következett. Ez volt az első csoda, ami történt. Körülbelül tíz nappal a halála után szülei összeházasodtak, apja megtért, katolikus lett. Megvalósult az, amiért Magdi oly sokat imádkozott életében. Közbenjáró erejének ezt az első gyümölcsét később sok más követte. Halála után számos jelzés érkezett a közbenjárására történt imameghallgatásokról. A kommunista rezsim egyházellenes elnyomása ellenére tisztelete nem szűnt meg, titokban fohászokdottak a közbenjárásáért. Búvápatakként terjedt a híre, a tisztelete, míg végül napvilágra kerülhetett. Teljesen spontán módon, a néptől indult ki ez a tisztelet, pedig nem volt ismert ember, szerzetes, hanem egyszerű világi hívő.

– Hihetetlen bátorsággal nézett szembe a veszélyekkel és a halállal is. Mi adta neki ehhez az erőt?

– Nem félt semmitől. Azt mondta: „Akinek Jézus van a szívében, az nem fél semmitől.” Amikor a gyárban dolgozott, éjjel kellett munkába mennie, biciklivel, hosszú utat megtéve az erdőn át. Sokszor kérdezték, nem fél-e. „Nem, az Úr megvéd” – mondta mindig. A Szűzanya iránt is nagy hódolatot érzett, mindig ott volt a zsebében a rózsafüzér. Nem félt, hiszen mindig az örök életre, az örök üdvösségre tekintett, nem is értette, mi a halálfelelem. Bátorsága a rendkívüli hitéből, Isten iránti szeretetéből fakadt.

– Posztulátorként Magyarországon bejárta Magdi életének színtereit. Milyennek látta ezeket a helyeket?

– Elvittek egy olyan helyre, ahonnan ráláttunk a Balatonra. Nagyon megható pillanat volt, felelevenítette előttem Magdi életének néhány részletét, a természet iránti szeretetét. Ámúlt a teremtett világ szépségén, dicsérte az Urat a természet csodáiért. Egy kicsit átélhettem azt, amiből a spiritualitása táplálkozott. Jártam a templomban, ahol imádkozott, láttam a padot, amelyen írt, nagyon megható volt. Hallgattam azokat, akik ismerték a történetét, megosztották a vele kapcsolatos tapasztalataikat. Nagyon erős pillanatok voltak ezek, a szívemben hordozom őket. Még nem láttam mindent, szeretnék visszatérni ezekre a helyekre.

– Hogyan készül a boldoggá avatásra?

– Nagyon lelkesen és meghatottan. Tudok arról is, hogyan készül az érsekség, és ami nagyon fontos, hogyan készíti fel a híveket. Nagy lehetőség ez, sok lelki gyümölcsöt teremhet. Az elismerés és a dicsőítés nagy pillanata lesz. Magdi számára éppen ez volt a fontos, a mély találkozás Krisztussal, és ez most az ő életén keresztül valósul meg. Imádságos pillanat lesz, an-

nak felismerése, hogy mindannyian az életszentségre vagyunk meghívva, ez nem csak kevesek hivatása. Isten jelenlétének felismerése az életünkben. Nagy örömmel várom.

– A munkája a boldoggá avatással véget ér vagy folytatódik?

– Nincs vége itt, vannak hivatalos teendőik a boldoggá avatással is, és utána is. Bizalommal várjuk, hogy csodát jeleznek majd a közbenjárására, és akkor a posztuláció újraindul. Addig is előmozdítjuk a boldog megismerését, az érsekséggel együttműködve. Vannak jelzések már a halála óta, de inkább imameghallgatások; tudományosan megmagyarázhatatlan gyógyulásra még várunk.

– Más szent életű magyarok ügyeivel is foglalkozik, Bálint Sándorral, Márton Áronnal...

– Igen, Márton Áron hősi erényei elismerésének együtt örülhettünk december 18-án. Ez egy új kezdet, nem valaminek a vége. Életszentségének megerősítése erőteljes hívás az imádságra és a követésre. Nagyon megdöbbentett az erdélyi utazásaimon, hogy mekkora híre van az életszentségének. A rádióban hallani az imádságot a boldoggá avatásáért, ez nem általános, a fotója is rengeteg helyen látható hívek otthonaiban, plébániákon, szobrai is vannak. Mindez mély benyomást kelt. Kézzel fogható

módon megélik a tiszteletét. Reméljük, hamar elérkezünk az ő boldoggá avatásához is.

– Tavaly áprilisban elmondta, hogy Magdi fotóját a tárcájában őrzi, és ha aggódik valamiért a kamasz gyerekeivel kapcsolatban, hozzá fordul.

– Magdi mindig velem van, a fényképe és a mondatai is. Állandó biztos pont az életemben, hozzá fordulok a nehézségekben. Ha aggódom a gyerekeikért, kérem a közbenjárását, védelmét, tanácsát. Nagyon közel érzem őt magamhoz, és elmondhatom, személyesen tapasztaltam, hogy meghallgat, sokszor megéreztem spirituális, erős segítségét. Magdi üzenete személyes üzenet számomra, s ugyanakkor egyetemes. Radikálisan megélt Jézus tanítását, és ezzel megmutatja, hogy az evangéliumot bármely korban, bármilyen környezetben meg lehet élni.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

közben érte az álom. Különleges az is, hogy mindig vidám, örömteli volt, mosolygott, figyelt a többiekre, ezért nagyon szerették. Ma empátiának neveznék. A felnőttek és a gyerekek is szerették, hihetetlen erővel vonzotta magához az embereket, mert nagyon szelíd és alázatos

hogy elvezette a megtéréséig. Szinte hihetetlen, hogy egy ennyire fiatal lány ilyen tudott lenni.

– Életét áthatotta a felebarát iránti szeretet. Ő, a periférián élő lány szerette a még nála is inkább peremen élőket.

A BIBLIA ÜZENETE

A Feltámadott Úr húsvéti ajándékai

Jn 20,19–31

„Békesség nektek” (Jn 20,21): ebben a húsvéti epizódban háromszor is felhangzik ez a mondat. Látszólag egyszerű köszöntés, a keleti népek szokásos üdvözlőformája, de a valóságban sokkal több annál.

Maga az Úr, a megdicsőült és feltámadt Krisztus mondja, kívánja, sőt adja első ajándékul tanítványainak, nekünk is, a Szentlelket. És ez az ajándék sok mindent magában hordoz: a lélek békéjét, az igazi, az Úrban való örömet, a bűnök alóli feloldozást, vagyis Isten irgalmának tapasztalatát. A félelem és bezárkózás helyett a bizalommal teli hit bátor megnyílását, melyre nekünk is oly nagy szükségünk van.

Óhajjuk és kérjük a békét az egész világnak, benne az Isten útjától egyre messzebb távolodó Európának, édes magyar hazánknak, családjainknak. De elsősorban mi magunknak, hogy így, Jézus által már kiengesztelt és megbékélt szívvel kérjük, ahogyan Assisi Szent Ferenc: Uram, tégy engem a te békéd eszközévé, hogy ahol gyűlölet van, oda szeretetet vigyek!

Az Úr látára öröm töltötte el a tanítványok szívét, olvassuk tovább az evangéliumban. Igazi, az Úrban való öröme csak az képes, aki személyesen is találkozik Jézussal, a Feltámadottal. Itt van ma is Tamás apostol mindenkor aktuális példája. Csak akkor tud együtt örülni a többi tanítvánnyal, amikor végre maga is teljes valójában, egészen személyes módon tapasztalja meg az Úr és Mester, Jézus Krisztus jelenlétét.

A húsvét legnagyobb ajándéka így lehet számunkra is béke és öröm. Még nem késő, hogy Tamással végre mi is útra keljünk az utolsó va-

csora emeleti terme felé, s ott az eucharisztikus test-véri közösség támogató és megtartó erejét, a jézusi jelenlétet valóban megérezzük, megtapasztaljuk. Húsvéti gyónás és áldozás, egyéni és közös imádság, a szentmise végtelen értékének kegyelmi valósága, s mindennek csodás, együttes hatása az a belső öröm és béke, melyet csak a feltámadott Úr adhat nekünk, de amit senki sem vehet el tőlünk.

Nekem sokat segít, ha az irgalmas Jézus képenek szereteteli arcába tekintek, s elmondom sokszor: Jézusom, bízom benned!

Ezt az arcot, a feltámadott Úr örömet és békéjét tükrözi vissza a nagy pápa, Szent II. János Pál kedves tekintete. Húsz esztendeje éppen az isteni irgalmasság vasárnapja előestéjén távozott el a földi létből, hogy odafentről járjon közben értünk. Ezt a jézusi örömet és békét olvasom le a nyolcvan évvel ezelőtt vértanúhalált szenvedett Boldog Apor Vilmos püspök s a mindig mosolygós, derűs Boldog Brenner János vértanú áldozópap arcáról is. Mekkora öröm és béke forrása, hogy éppen ezen a hétvégén kapjuk új égi pártfogóul Carlo Acutist, akit Rómában, pont a fiatalok jubileumán emelnek a szentek közé, és Bódi Mária Magdolnát, akit különösen magyar fiataljaink számára igaz és szent példaképül boldoggá avat Egyházunk Veszprémben! Istennek legyen hála érte!

Járjon előttünk a békét és örömet sugárzó szentek példája, támogasson szüntelen pártfogásuk és közbenjárásuk, s különösen is támogasson minket az irgalmas Jézus húsvéti kegyelme, áldása!

Bognár István

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (69.)

Görögkatolikus Egyházunkban a húsvét háromnapos. Minden szertartást ugyanúgy kell végezni, mint a húsvét vasárnapján: a legcsekélyebb mértékben sem csökken a feltámadás nagy ünnepének fénye. A hívek közösségében ilyen formában élhetjük át tehát három napig „az ünnepek ünnepét, az ünnepek királyi és uralkodói ünnepét”. A fényes héten – ami a húsvétot követő hét elnevezése – a szertartások előírásai ugyanazok, mint húsvétvasárnap voltak. Még akkor is, ha a papok csak szolozsmaként végzik őket. A hívek főleg a Szent Liturgiában tapasztalják a rendkívüliségeket. Az előírás így szól: „az egész héten át mindent úgy végzünk, mint húsvét vasárnapján, csak a prokimen, apostol és evangélium szövege változik mindennap”.

A fényes hétnek az ünnephez kapcsolódó néhány különlegességére igyekezünk most ráirányítani a figyelmet.

A szertartások rendjéről és tartalmáról már volt szó. Az énekek dallamkincse, mely az úgynevezett nyolchangú énektárból származik, és amely nyolchetes periódusokban szokott viszatérni, ezen a héten napról napra változik. Az örök körforgás beteljesedését látjuk ebben, mint ahogy az egész fényes hétben, melynek végén újra „pászkat”, vagyis „antipászkat” ünnepeünk.

Minden szertartás a háromszoros „Föltámadt Krisztus” tropár éneklésével kezdődik (igaz, nemcsak most, hanem egészen a mennybemenelet ünnepéig így marad ez). Megjelenik néhány látványosság: az ikonosztázion királyi ajtaja az egész fényes héten nyitva marad (jelképezve a mennyek országának megnyitott kapuját). A síri

lepel, amit a pap a feltámadási szertartás kezdetén a szent sírból az oltárra vitt, ott marad kiterítve, hogy rajta történjen minden szertartás végzése a mennybemenetelig. Ilyen fontos számunkra az értünk életet adó és a sírból föltámadó Jézus ábrázolása! A papság minden szertartásra teljes liturgikus díszbe öltözködik. Az áldások pedig mindig kereszttel történnek, tehát a pap nem pusztá kézzel, hanem a kézikereszttel adja azokat. Ehhez kapcsolódik, hogy háromszoros „húsvéti köszöntést” mond a szertartások végső áldása előtt: „Föltámadt Krisztus”, amire a hívek azt válaszolják, hogy „Valóban föltámadt”. Az alkonyati és reggeli istentisztelet előverses stílusait a húsvétiak helyettesítik, mialatt a pap a keresztet tartja keresztcsókolásra az ambonon.

Fontos szempont, hogy a fényes héten semmiféle formában sem történik zsoltározás, ugyanis Jézus Krisztus feltámadásával beteljesült az ószövetség, és elérkezett az új. Az istentiszteletek elején áll „szokásos” kezdetből pedig (egészen pünkösöd napjáig) kimarad az „Mennyei király” kezdetű ima. A zsoltározást általában a húsvéti tropárnak az előversekre való többszörös éneklése helyettesíti.

A fényes héten semmiféle böjt vagy megtartóztatás nincs – a nagyböjt szigorúságára visszatekintve éppen elég volt belőle. Most az öröme és a vigadozásnak kell eltöltenie az emberek szívét-lelkét.

Ha ezen a héten temetésre kerül sok, akkor azt a pap fehér színű liturgikus ruhában végzi. Ezzel a gyászról a feltámadás dicsőséges öröme irányul a figyelmünk.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Alleluja

Az első római Ordo előírása szerint az olvasmány és az evangélium között előbb válaszos zsoltárt, majd egy másik kántor vezetésével – a liturgikus idősoknak megfelelően – Tractust vagy Alleluját énekeltek. Az Alleluja szerkezeti-leg három részből áll: a bevezető dallamot követően a szó utolsó szótagjára hosszabb, örömteli iubilatíót énekeltek. Ezt követte egy szentírási vers, többnyire zsoltár. A latin *Graduale*-kat használó közösségekben így van ez ma is.

De mikor is szokás Alleluját énekelni? Sevillai Szent Izidor Hispániájában és Galliában a böjti időszakok kivételével egész évben, Milánóban és Szent Ágoston észak-afrikai közegében csak a húsvéti időben. Vita tárgya, hogyan is volt ez Rómában, mégis elmondható, Nagy Szent Gergely idejére visszamenő hagyomány, hogy a húsvéti időszak mellett az év minden – böjtidőn kívüli – vasárnapján és a szentek ünnepein is énekeltek.

Az Alleluja mélyen húsvéti ének, a feltámadás öröme és életigenlése által áthatott istendicséret, a halálon és az alvilágon győzedelmes Krisztus köszöntése, aki reménnyel és boldogsággal ajándékozza meg Egyházát.

A liturgiában ma a negyvennapos készülleti időn kívül mindig énekeljük. Húsvéti időben az olvasmányközi zsoltár versei között is alleluját éneklünk válaszként. A szentlelket követően pedig mindannyian felállunk, hogy ezzel az énekek kíséreljék az evangéliumokhoz ambóhoz vitelét, és üdvözöljük az Isten megtestesült Igéjében közénk érkező Urat.

A liturgia latin vagy népryelvi megfogalmazásai között szórványosan használt görög kifejezések (például Kyrie eleison) mellett ebben az énekekben egy héber szóval imádkozunk, ami szó szerint arra hív, hogy dicséreljük (allelu) az Urat (ja = YHWH), énekeljünk annak, aki Örök, Mindenható, Végtelen, Teremtő, Megváltó, egyedül igaz Isten.

Erre maga a Fiú tanít bennünket, akit nemcsak az evangéliumra irányuló figyelmünkkel követünk, hanem ahhoz a hálaénekhez is társulunk, amit ő maga énekel: „áldalak téged, Atyám!” (Mt 11,25), önátadásával és feltámadásával ő maga teljesít be, hogy így mindenben megdicsőüljön az Isten.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Sienai Szent Katalin

Április 29.

Catarina Jacopo Benincasa kelme-festő huszonegyedik gyermekeként született. Abban a korban élt, amikor a pápák hetven éven keresztül az avignoni fogságban, Rómától távol éltek, és a francia városból kormányozták Krisztus egyházát, súlyos nehézségek között.

Hat éves volt, amikor először látomásban részesült: a domonkos temploma felett – ez a házuk közelében állt, és Katalin nagyon szerette – Krisztus főpapi ruhában jelent meg neki. Kíséretében felismerte Pétert, Pált és János evangélistát. Az Úr Krisztus jóságosan ramosolygott, majd megáldotta. E látomástól megváltozott. Felnőtesen komoly lett, imádságos élete elmélyült, és a Szentlélek irányításával elkezdte gyakorolni a régi remeték vezeklését, böjtjét, imádságait. Hétéves korában szüzességi fogadalmat tett.

1363-ban, tizenhat éves korában belépett Szent Domonkos harmadrendi apácái, a mantel-láták kolostorába. A legenda szerint Domonkostól kapta a szerzetesi ruhát, amelyet egy koldusnak adott, és cserébe Krisztustól égi öltözéket kapott. Misztikus látomásában az Úr kiszóltotta magányából, és az emberek közé küldte a béke és az igazság angyalának. Rövidesen híre ment, hogy jó tanácsadó, és ezért számosan kérték segítségét. Útjaira mindig három gyóntató pap kísérte, hogy a hozzáseregülő bűnbánók lelki terheiktől megszabadulhassanak. 1374-ben Firenzében a domonkos rend káptalani gyűlésén megvizsgálták tanítását, életvitelét, és tevékenységét továbbra is enge-

délyezték. 1375-ben Pisában, a Szent Krisztina-templomban megjelentek a testen Krisztus stigmái. Felkereste XI. Gergely pápát, és rábirta, hogy térjen vissza Rómába. Ezzel véget vetett a pápaság avignoni fogságának.

Irodalmi munkássága komoly hatást gyakorolt a következő századok olasz vallási irodalmára. Ránk maradt korabeli hiteles életrajza (a domonkos Capuai Boldog Rajmundtól) és kiterjedt lelki irodalmi munkássága, levelezése. Írni-olvasni későn tanult meg, de a stílusnak már akkor művésze volt, amikor még diktálta műveit. Írásainak közvetlen nyelvezete kora sienai köznyelvéhez áll közel. Négy száz fennmaradt levele közül a legszebbek azok, amelyeket gyóntatójához intézett, aki később megírta Katalin életrajzát.

A két leghíresebb levél közül az egyik azokról az órákról számol be, amelyeket egy halálraítélt vizsgálatával töltött. A másik klasztikus levél lírai mű, melyben Krisztus iránti ekstatisz szerelméről számol be. 1378-ban fejezte be *A tanítás könyve, avagy párbeszéd az isteni gondviselésről* című, elragadtatásban diktált művét, amelyben misztikus-teológus keresztény politikai rendszert vázol fel. A róla szóló legenda szerint Krisztus eljegyezte, sőt szívet cserélt vele, és méltónak találta sebeinek hordozására. Római sírjánál sokan meggyógyultak. 1970-ben VI. Pál Avilai Szent Teréz és Lisieux-i Szent Teréz mellett a három női egyházdoktor egyikévé avatta.

L.K.

ÁPRILIS 27., HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA, az Isteni Irgalmasság vasárnapja (Zita, Marianna) – ApCsel 5,12–16 (A hívők száma napról napra növekedett.) – Jel 1,9–11a.12–13.17–19 (Meghaltam, s lám, mégis élek, örökké.) – Jn 20,19–31 (Nyolc nap múlva eljött Jézus.) – Énekrend: Ho 85 – EE 550, 416, Ho 85 – EE 101, Ho 119 – EE 553, Ho 87 – EE 100.

ÁPRILIS 28., HÉTFŐ – Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú vagy Montforti Grignon Szent Mária Lajos áldozópap emléknappja (Valéria) – ApCsel 4,23–31 – Jn 3,1–8. – Zsolozsma: II. zsoltárhét.

ÁPRILIS 29., KEDD – SIENAI SZENT KATALIN SZÜZ ÉS EGYHÁZTANÍTÓ, EURÓPA TÁRSVÉDŐSZENTJE ÜNNEPE (Petúr) – 1Jn 1,5–2,2 – Mt 11,25–30.

ÁPRILIS 30., SZERDA – Szent V. Piusz pápa emléknappja (Katalin, Kitti) – ApCsel 5,17–26 – Jn 3,16–21.

MÁJUS 1., CSÜTÖRTÖK – Szent József, a munkás emléknappja (Fülöp,

A hét liturgiája

C év

Jakab) – ApCsel 5,27–33 – Jn 3,31–36 – Szent Józsefről: Ter 1,26–2,3 vagy Kol 3,14–15 – Mt 13,54–58 – Énekrend: Ho 232 – EE 550 Ho 232 – EE 153, Ho 132 – EE 591, Ho 89 – EE 111.

MÁJUS 2., PÉNTEK – Szent Atanáz püspök és egyháztanító emléknappja (Szigmond) – ApCsel 5,34–42 – Jn 6,1–15.

MÁJUS 3., SZOMBAT – Szent FÜLÖP ÉS SZENT JAKAB APOSTOLOK ÜNNEPE (Tímea, Viola) – 1Kor 15,1–8 – Jn 14,6–14.

MÁJUS 4., HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA (Szent Flórián vértanú, Boldog Ceferino Giménez Malla cigány vértanú, Szilvánusz, Mónika) – ApCsel 5,27b–32.40b–41 (Az apostolok a Szentlélek által tanúságot tesznek Krisztus mellett.) – Jel 5,11–14 (Mélto a Bárány, akit megöltek, hogy övé legyen a hatalom és a dicsőség.) – Jn 21,1–19 vagy Jn 21,1–14 (Jézus fogta a kenyeret, és adott nekik. Ugyanígy a halból is.) – Zsolozsma: III. zsoltárhét – Énekrend: Ho 89 – EE 550, 416, Ho 89 – EE 111, Ho 118 – EE 543, Ho 86 – EE 112.

Miseruhák és ereklyetartók

Tornavölgyi Krisztián érseki irodaigazgatóval a liturgikus kellékekről beszélgettünk

Tornavölgyi Krisztián érseki irodaigazgatót Udvardy György veszprémi érsek bízta meg az ereklyék őrzésével és az ezzel kapcsolatos ügyek intézésével. Amikor erről a feladatáról kérdeztük, így fogalmazott: „Korábban is közel álltak hozzám az ereklyékkel kapcsolatos tevékenységek. Ha az érsek úr kérvényezésre Boldog Gizella-ereklyét adományozott valahová – például a nyitrai székesegyházba – a veszprémi csontereklyéjéből, azt is én választottam le, hitelesítettem, és én foglalkoztam az ügy előkészítésével is. Ebből adódóan most is én kaptam ezt a feladatot. Nagyon szép, hogy a maradványokkal ilyen módon foglalkozva is közel kerülhetek az adott szenthez. Ismerem az életét, a lelkiségét, igyekszem követni a példáját, de az, hogy fizikai kontaktusba is kerülhetek vele, hallatlan többletet ad, ami nem adatik meg mindenkinek.”

Tornavölgyi Krisztián Kis-lódról származik. Elmesélte, hogy Bódi Mária Magdolnáról

megjelenés a liturgikus ruhák tekintetében is legyen az alkalomhoz méltó. Eldöntötük, hogy mivel a boldoggáavatási szentmisére húsvét nyolcadán kerül sor, ezért a liturgikus szín az arany lesz” – meséli. A szertartásban részt vevő püspököknek így arany-színű miseruhákat varrattak,

van a húsvét öröme az arany ragyogásával, s ugyanakkor megrázó, erős jelként a mártíromság, a vértanúság, a vér vörös színe is. A kettő együtt a liturgikus ünnep méltóságát fejezi majd ki” – részletezi az irodaigazgató. A veszprémi Boldog Gizella Liturgikus Varroda által készített miseruhákat

Ereklyetartók

A boldoggá avatással az Egyház az oltár fényébe emeli Bódi Mária Magdolnát, s ebből következik, hogy földi maradványai részesei lesznek annak a tiszteletnek, amely a személyét övezi. Tavaly ősszel Litérten feltárták Magdi maradványait, s csontjai ereklyeként a veszprémi Szent Mihály-főszékesegyház Szent Imre-oltárára kerülnek. „Egy szép, díszes, szarkofág jellegű ereklyetartóban nyernek elhelyezést a csontok, így a hívek tiszteletadásra eléjük járulhatnak. Érsek atya kérésére kisebb, hagyományos ereklyetartók is készültek, amelyekben felmutatásokról az üveg mögött jól láthatók a maradványok. A megdicsőült szentnek nemcsak a lelke, hanem a földi maradványai is bevonódnak a dicsőségbe. Gondoljunk csak arra, milyen fontosak számunkra szeretteink, hozzátartozóink tárgyai, amelyeket maguk után hagynak a földi létben! Jóllehet ők maguk már régen nincsenek itt közöttünk, mi kötődünk ezekhez a tárgyakhoz, megérintjük, megsimogatjuk őket,

ragaszkodása. Amikor majd ereklyéit szemléljük és közelítünk hozzájuk, az bennünket is sarkalljon arra, hogy Magdi nyomába lépve az övéhez hasonló életet akarjunk élni” – fogalmaz Krisztián atya.

Az ereklyetartók a GM Művek, Gelley Kristóf fémműves formatervező, ezüstműves és Mátyás Zoltán ötvös, aranyműves munkái. (Róluk és munkájukról szintén olvashatnak az e heti *Mértékadóban* – a szerk.) Az ereklyetartókkal kapcsolatban az érsekség elvárásai között

sebekre meszet szórtak, és ez roncsolta a csontokat. Viszont a szegycsont, a koponya és a teljes fogazat is épen maradt” – meséli az érseki irodaigazgató.

A székesegyház számára készült fő ereklyetartó tulajdonképpen dobozzerű. Henger alakú, üvegpulolás középső részét ki lehet emelni. Ebben helyezték el Magdi koponyáját és négy darabot a karcsonjtájából. A boldoggá avatáskor ezt az ereklyetartót hozzák majd be és emelik trónusra. A tartónak egy bizonyos pozíciójában ez a kupolás rész látható, de vissza is süllyeszthető a ládába, így zárt állapotban a maradványok nem láthatók. Az összes többi csont ezt veszi körül.

A balatonfűzfői Jézus Szíve-plébániatemplom és a fűzfőgyártelepi templom, ahová Magdi rendszeresen járt misére és imádkozni, kéz-, illetve lábcsontereklyét kapnak a testéből. Mivel vértanúhalála Litéren történt, így az ottani templomban a szegycsontból helyeznek el egy darabot, szép, díszes, különleges ereklyetartóban.

„Nyilvánvaló, hogy érsek úr relikviát adományoz az Esztergomi Érseki Kincstárnak, és az országos missziós keresztbe, a magyar szentek ereklyéi közé is beillesztik majd Magdi csontereklyéjét. Rómából jelezték, hogy a Tiberis szigetén lévő Szent Bertalan-templomba – ahol a kommunizmus boldoggá vagy szentté avatott áldozatainak ereklyéit őrzik – szintén kérnek ereklyét. Így ide, valamint a boldoggá- és szenttéavatási eljárásokat felügyelő Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma számára is küldünk majd a maradványokból” – fejt ki az érseki irodaigazgató.

Az érsekség tíz egyforma ereklyetartót is megrendelt, amelyek jeles egyházi helyekre kerülhetnek. Továbbá ötven úgynevezett ereklyekapszula is elkészült, amelyekben kisebb csontereklyét helyeztek el, s akik ereklyét kérvényeznek, ilyet kaphatnak.

A Veszprémi Főegyházmegegyében eddig is ismert volt Magdi Krisztusért hozott életáldozata. Arról viszont talán kevesebbet tudtak az emberek, hogy milyen apostoli életet élt, hogyan hirdette a gyári munkások körében Krisztust, és milyen széles körben végzett karitatív szolgálatot. Mindezek a mai kor emberét is inspirálhatják. Magdi példás keresztény élete, elköteleződése Krisztus mellett vonatkoztatási pont számunkra is. Tornavölgyi Krisztián így fogalmaz: „Magdi létezésége már a vértanúsága előtt kibontakozott. Ez csúcspontja volt, ez nyerte el a koronát Isten által Magdi Krisztusért vállalt vértanúságában. Ez vezetett oda, hogy vállalja a vértanúhalált, s hogy mielőtt a katona lelővi, ki tudja mondani: „Uram, királyom, végy magadhoz!”

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Lambert Attila

az ottani plébánostól, Markója Lászlótól hallott először, aki a hittanos gyerekeknek Goretti Szent Máriáról beszélt. Az olasz vértanú szintén szűzi tisztasága védelmében halt meg, nagyon fiatalon – tizenkét évesen –, s hozzá kapcsolódóan a plébános azt kérdezte a gyerekektől, tudják-e, hogy van egy magyar Goretti Mária is. „Ekkor hozta szóba Bódi Magdit. László atya terjesztette Magdi hírért, és buzdította az embereket a tiszteletére. Beépítette a misébe a boldoggá avatásáért mondott imádságot, neki is köszönhető Magdi kialakult kultusza. Később, amikor már papként Litéren szolgáltam, ezek az élmények, érzések, ismeretek, amelyek Magdihoz kötődtek, újra előjöttek bennem, és imádkozva, a közbejárását kérve megtapasztaltam, hogy segíti az őt kérőket” – emlékszik vissza az érseki irodaigazgató.

Miseruhák

Bódi Mária Magdolna boldoggá avatása jeles egyházi ünnep, országos esemény, amelyre különleges liturgikus tárgyak is készültek. „Érsek atya úgy gondolta, hogy a

amelyeken, a vértanúságra emlékeztetve, hosszában piros bársonyberakás látható. Benne egy kereszt kapott helyet, ami Krisztus megváltását jelzi, illetve egy lilium, ami Bódi Mária Magdolna szűzi tisztaságára utal. A vértanúk palmaágá pedig a győzelem, az örök élet jelvénye. „A hívek azt látják majd, hogy a liturgiában jelen

a jelen lévő atyák, a dalmatikákat a szolgálatot tevő diakónusok, illetve néhány stólát az oltár körül lévő atyák emlékül magukkal vihetnek majd a veszprémi érsek ajándékként. (Az ünnepi öltözékeket készítő liturgikus varrodáról lapszámban a *Mértékadó* mellékletében bővebben is olvashatnak – a szerk.)

mert egykor az övéik voltak, ők használták ezeket. A katolikus embernek így kell megértenie az ereklye kultuszát. A maradványok által valahogy érinthetővé, közelivé válik számunkra az általunk tisztelt ember személyisége és életének üzenete, ami Bódi Mária Magdolna esetében az ő Krisztus iránti, halálig tartó szeretete,

Kövek, keresztek, szívek

Szigligeten kezdődött, és Litéren ért véget Bódi Mária Magdolna mindössze huszonnégy éven át tartó életpályája. Örökségének nyomait kutatva útnak indultunk, hogy felkeressük azokat a helyeket, ahol élt és dolgozott, s ezáltal jobban megismerjük, ki is volt valójában. Nemcsak a térben, lélekben is úton vagyunk. Kísérőnk Varga Tibor László, a Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár levéltárosa, a „...sokszoros termést hoz.” című könyv szerzője, a vértanúvá lett munkáslány életének szakavatott ismerője.

Magdi élete a Balaton-felvidék apró településeire kötődik: Szigliget, Köveskál, Kővágóörs, Balatonfűzfő és Litér, ezek a főbb állomások. Szülei az uradalmi cselédek sorsában osztoztak. A család olyan vidéken élt, ahol a hagyományok, a vallás és a természeti környezet nagy szerepet játszott az emberek mindennapjaiban. A 20. század első évtizedeiben az itteniek főként a mezőgazdaságból éltek. Magdi szülei nincstelenek voltak, egész életükben gazdasági konvenciók cselédként igyekeztek boldogulni. Fizetségüket általában terményben és ruhában kapták, saját részükre kis konyhakertet művelhettek. Gyakran

lakott a család. „Könnyen költöztek, egy szekérryi ingóssággal indultak útnak. Nagyon lassú gyarapodást mutat a boldogulásuk. A földosztás révén idővel saját földhöz jutottak, háztáji gazdálkodást tudtak folytatni, és akkor lett saját otthonuk.”

Magdi édesapja korán elvesztette a szüleit, így testvérei nevelték, de főként az élet. Polgári azonosító okmányok nélkül, az első világháború forrágában került a Felvidékről Magyarországra. Édesanyja, aki szintén szülők nélkül nőtt fel, Szilágy vármegyéből Pestre, majd onnan a Balaton mellé ment cselédnek. Itt találkozott a két fiatal. 1920-ban Szigligeten, a Turbék-malomnál szolgáltak, 1921-ben itt született Magdi. A szülei nem éltek vallásos életet, apja hitbeli ismeretei abból származtak, amit a környezetében látott. Édesanyja na-

Magdi élete Szigligeten, a Turbék-malomnál kezdődött

a maga gyengeségei. Magdit azonban rajongásig szerette, kimondot-

Iratok hiányában a szülők sem polgári, sem egyházi házasságot nem köthettek. Magdi a harmincas évektől azért imádkozott, hogy rendezni tudják az életállapotukat. Sok követ megmozgatott, hogy az akkor már elcsatolt országrészből beszerezze a szükséges okmányokat, de nem járt sikerrel. Végül az tette lehetővé

tekintettel a házasságkötésnek nem lehet akadály a hivatalos iratok hiánya. Magdi halála napján ért a front Litérre, s ekkor lépett életbe a rendelet is. A szülei tíz nappal a lányuk vértanúhalála után kötöttek szentségi házasságot. A környezetükben élők azt tartották Magdi első csodájának, hogy meg tudta változtatni a szülei

gondolkodását, és fontos lett számukra a házasság.

Magdi életében meghatározó állomáshelynek tekinthető Köveskál, ez a református hagyományokkal bíró település, ahol példás volt a vallási közösség és a faluközösség összetartása. Itt bontakoztak ki Magdi hitbeli ismeretei. Köveskál filia volt, Magdi az iskolatársaival, barátaival Kővágóörsre vagy Szentbékállára járt misére. „Gyermeki buzgósággal fordult Krisztus felé. Sokkal nagyobb hatással volt rá a hitélet, mint a kortársaira. Szépen mutatja ezt, hogy rendszeresen virágokkal díszítette a falvak közötti keresztek” – idézi fel a Magdiról szóló visszaemlékezéseket a levéltáros.

Köveskálban Magdit 1927-től 1933-ig Rácz Gyula tanította, aki több mint két évtizeden át élt és dolgozott a településen. Nemcsak tanító volt itt, hanem levanteoktató,

A köveskáli iskola, ahol Magdi hitbeli ismeretei megalapozódtak

költöztek, aszerint, hogy éppen hol kaptak munkát hosszabb-rövidebb időre. Magdi élete során hét helyen

Magdit imádkozni, templomba járt. Az indulatos természetű édesapja szigorúan bánt a két fiával, megvoltak

tan büszke volt rá. Ő vásárolta neki a biciklit is, amivel lánya munkába, templomba járt.

Gyermeki buzgósággal fordult Krisztushoz

az egyházi házasságot, hogy Mind-szenty püspök dekrétumban kihirdette, a háborús állapotokra való

ta, aki több mint két évtizeden át élt és dolgozott a településen. Nemcsak tanító volt itt, hanem levanteoktató,

A kővágóörsi templomkert, ahol Rott Nándor püspök 392 gyereknek, köztük Magdinak szolgáltatta ki a bérmálás szentségét

Virágokkal díszítette a falvak közti keresztek

tűzoltóparancsnok és kántor is. A katolikus iskolában akkoriban negyven gyerek tanult az összevont osztályban. A tanító színjátszó kört vezetett, a darabokat jótékonyági alkalmakon a falu végén álló katolikus kultúrházban adták elő. Magdi már elsős korában is szerepelt, széken állva mondott verset. „Olyan bátor volt, hogy azonnal bekerült a színjátszó körbe. Mindig hálával gondolt a tanítójára, még a negyvenes években is visszajárt segíteni neki szüretkor” – idézi fel Rácz Gyula unokájának felesége, Rácz Andrásné. Az ő vezetésével járjuk be a hét dombra épült, kivételes szépségű Köveskált. Megmutatja az utcát, ahol Magdiék laktak, a dombot, ahol a gyerekek szánkóztak. Természetesen megnézzük a köveskálti plébániát is, amit 1944-ben alapítottak. Plébániaháza az ötvenes években épült, az akkori plébánosok Magdi közbenjárását kérték az építkezéshez. Varga Tibor Lászlótól azt is megtudjuk, hogy Magdi szociális érzékenysége is itt, Köveskálton nyilvánult meg első ízben: egy árván maradt kisgyerek javára gyűjtést végzett, végigkoldulta a falut, hogy meleg ruhát szerezzen neki.

Kővágóörsön, ahová templomba járt Magdi, és ahol 1931-ben bér-málkozott, ma is él az emlékezete. Szakács Péter plébános, aki a bol-

kellett, a munka mellett azonban állandóan képezte magát, például ápolónői tanfolyamot végzett, és vezetőképzőt a Katolikus Dolgozó Lányok Szövetségében.

Magdi kiváló munkás volt, a gyár több részlegében is dolgozott. Ha új munkafolyamatot vezettek be, elsőként őt tanították be a feladatra. Elő akarták léptetni előmunkásnak, ami megbecsült pozíció volt és több fizetéssel járt. Ő azonban visszautasította a lehetőséget, és azt kérte, hogy egy családost anyát nevezzenek ki, mondván, neki nagyobb szüksége van a pénzre.

Ezekben az években a gyártelepi és a fürdőtelepi templom, a plébániai közösségi élet állt élete középpontjában. Élénk hitélet jellemezte mindkét települést. Összefogással épült fel Fűzfő-Fürdőtelep temploma, szentelését 1936. augusztus 20-án ünnepelték Rott Nán-

A Fűzfő-Fürdőtelep: Az oltár, ahol Magdi tisztasági fogadalmat tett

Fűzfő-Fürdőtelep: A Szent Család-üvegablak mellett volt Magdi kedvenc helye

doggáavatási eljárás egyházmegyei szakaszában maga is részt vett a tanúvallomások felvételében, igyekszik közel hozni a vértanú munkaslány alakját a környék százhusz hittanosához. „A gyerekek nyitottak, érdeklődve ismerkednek meg az életével. Megérintette őket, hogy Magdi virágcsokorral díszítette a határban álló kőkereszteket. Kigyűjtötték ezek nevét, történetét, pályamunkában megírták, és rajzokat is készítettek a keresztekéről” – meséli Szakács Péter.

Magdi családja 1934-ben a Balatonfűzfő mellett fekvő Mámápusztára költözött, amit akkoriban gazdasági épületek és cselédlakások alkottak. Ezeket később teljesen elbontották, ma már csak szántóföld található ott, ahol Magdiék 1934 és 1940 között laktak. A fiatal lány innen járt iskolába, majd dolgozni Fűzfőgyártelepre, a Nitrokémia Rt.-be és templomba Fűzfőgyártelepre, illetve Fűzfő-Fürdőtelepre.

Magdi már Köveskálton is kitűnt szellemi képességeivel, könnyen és gyorsan tanult. Fűzfőn kiegészítő osztályba járt, hogy felkészüljön a polgári iskolára, de végül a család anyagi körülményei nem tették lehetővé, hogy továbbtanuljon. Dolgoznia

dor püspökkel. Az oltárra való gyűjtésbe Magdi is bekapcsolódott. Apostolkodásában fontos szerepet játszott a rászorulónak való gyűjtés is. A *Szív* újság árusításának jutalékát, az agapékön összegyűjtött vagy előadásokból befolyt összegeket ajánlották fel a nélkülözőknek.

Magdi nagy szeretettel segítette a családokat – meséli Ticz Antal Attila, a fűzfői plébánia képviselő-testületének elnöke, aki látogatásunkkor többedmagával éppen a templomkertet szépíti. Mint mondja, az ő nagymamája is a Nitrokémia-gyárban dolgozott akkoriban. „Amikor a vidékieket összegyűjtötte az ipar, sok képzetlen ember került össze a gyárban. Keveredett ott az ipari munkások és a hagyományos falusi lakosok élete, és létrejött egy sajátos társadalmi réteg. Magdi mégis hatni tudott közöttük a példamutatásával. Sajátos varázsa volt. Meg tudta szólítani a fiatalokat, és óriási alázat jellemezte” – mondja.

Fűzfőgyártelepen Androsits István volt a plébános. Nagy gondot fordított arra, hogy az egyesületeken és a gyerekeken

keresztül elérje a felnőtteket, és bevonja őket a hitéletbe. Törekedett arra, hogy a plébánián rendszeresen tartssanak lelkigyakorlatokat. Magdi nemcsak szentmisére járt, részt vett minden közösségi eseményen is. Tevékenykedett a plébánia körüli valamennyi szervezetben, a Szívgyárdában, a Mária Kongregációban, az Oltáregyletben, a Katolikus Dolgozó Lányok Szövetségében. A karitásmunka szeretete még inkább megerősödött benne, amikor felismerte élete hivatását. A mámapusztai magányban megtapasztalta Isten közelségét, s úgy érezte, hogy ezt a szeretetet mások felé is sugározni kell. Szerzetes szeretett volna lenni, de szülei rendezetlen házassága miatt erre nem volt módja. 1941-ben, Krisztus király ünnepén, egy péceli jezsuita lelkigyakorlatot követően a fűzfő-fürdői templom oltára előtt tisztasági fogadalmat tett. A lelkekért való munkálkodást a világi apostolkodásban élte meg. Akkoriban a közösség szépen gondoskodott a szegényeiről, elhagyatottjairól.

Az egyetek tagjai rendszeresen jártak a betegekhez takarítani, segíteni az ellátásukban. A gyerekes családokra is nagyon odafigyeltek. Volt vándor babakelengye, amit a lányok maguk varrtak. Magdi élete utolsó napján is babakelengyét varrt.

A fiatal lány a lelkekkel is foglalkozott, jelezte az atyáknak, hogy melyik beteghez menjenek, ki szeretne gyönni. Felkészítette az időseket és a betegeket arra, hogy fogadni tudják a betegek szentségét. Nagyon tisztelte a házasság szentségét is, közel álltak a szívéhez a várandós és a kisgyermekes családanyák. Gyakran előfordult, hogy a gyárban átvállalta a beteg gyermekek édesanyjának műszakját. Könnyen feltalálta magát, mindig meglátta, kinek hogyan lehet jól segíteni.

Feltöltődést jelentett számára az olvasás szeretete, ami egész életében elkísérte. A természetet Isten ajándékának érezte. Szerette a fűzfői-kenesei magaspártot, sokszor kijárt oda olvasni, elmélkedni. A Balaton odalent nyugszik a tájban. A látóhatárt betölti a víz, amely egyszerre szelíd és felfoghatatlanul nagy. Mintha Isten rajzolta volna. Csendjében búcsúzzunk Magditól, akihez öröksége nyomába eredve igazán közel kerültünk.

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A fűzfői-kenesei magaspárt imádságos csendjében megélte Isten közelségét

Utazókavicsok is hirdetik a hétköznapi szentséget

Előkészület a boldoggá avatásra

A második világháború idején vértanúságot szenvedő munkáslány, Bódi Mária Magdolna életszentsége nemcsak vértanúságában, hanem a hétköznapi életben megélt hitében és Isten iránti szeretetében is megnyilvánult – hangsúlyozzák a mártír életét kutató-feltáró történészek. Magdi mindennapi tevékenységei, a levelezéséből megismert gondolat-, érzés- és hitvilága arra is alkalmat adtak, hogy a Veszprémi Főegyházmegeye a vértanú boldoggá avatására készülve számos ötletes programot indítson a fiatalabb és az idősebb generációk számára, valamint rendhagyó zarándoklási alkalmakat teremtsen. Az egyházmegye ezek által is igyekszik növelni Bódi Mária Magdolna ismertségét, közelebb hozni az emberekhez a fiatal lány személyiségét, főként pedig közvetíteni szeretné hétköznapi életszentségének kisugárzását, lényegét, főbb vonásait. A következőkben e programok közül emelünk ki néhányat.

szerepete mindenki számára erő adhat, legyen akár vallásos, akár nem hívő ember. Amikor rábukkanunk egy ilyen kavicsra, az emlékeztethet minket arra, hogy nincs az az élethelyzet,

mutatón Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa is részt vett. A könyv megszületésében oroszlánrészt vállalt Varga Tibor László levéltáros, aki 2010 óta gon-

Bódi Mária Magdolna életét feldolgozó kötetet ismertettek: a Temesi József jezsuita szerzese által írt *Tanúságtétel liliummal, vérrel* című művet (amelynek angol nyelvű kiadása is elérhető, s ezáltal a külföldi érdeklődők számára is megnyílt Magdi kultuszának világa), valamint a *Bódi Mária Magdolna öröksége* című tanulmánykötet angol nyelvű kiadását. A „...sokszoros termést hoz.” című könyv Bódi Mária Magdolna életéről szól, és szerzője a már említett Varga Tibor László levéltáros.

játékkal. Az arénában 19 és 24 óra között Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ifjúsági referense tanításait hallhatják a jelenlévők, majd dicsőítősen, szentségimádáson vehetnek részt, tanúságtételek hangzanak el, valamint virrasztás lesz éjjelig. Közreműködik a Rád Találtam Dicsőítő Csoport.

Visszaszámlálás

A nagy napra előkészítő programok között végül megemlítjük, hogy Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásának ünnepélyes napjára várakozva idén február 5-én különleges visszazárlási időszakot indított a Veszprémi Főegyházmegeye. A nyolcvan napon át tartó visszazárlási időszak nem véletlen: Magdi 1945. március 23-án, nyolcvan évvel ezelőtt szenvedett vértanúságot. A boldoggá avatás kapcsán létrehozott bodimariamagdolna.hu oldalon a szervezők ötnaponta egy-egy inspiráló történetet osztottak meg a hívekkel, amelyek az isteni erények (hit, remény, szeretet) és a sarkalatos erények (okosság, igazságosság, mértékletesség, lelki erősség) köré épültek. A honlap olvasói többek között azt is megtudhatták, hogy „Magdi tizenhét éves volt, amikor a Szent István-emlékévé és az Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából szervezett balatonfűzfői népmisszió meg látta az utat, amelyet választania kell, hogy már földi zarándokútján is szorososan együtt lehessen Jézussal. »Milyen szép az élete annak, aki közel lehet Istenhez« – mondta öccsének. Megértette, hogy a szerzetesi

Zarándokok kerékpáron

Mára szinte közhelylyé vált, hogy Magdi alakjához hozzátartozik a kerékpár, amellyel nap mint nap közlekedett, többek között azért, hogy eljusson szentmisére,

Könyvbemutató Veszprémben

Bátorság és derű

A Veszprémi Érsek-ség minden lehetőséget megragadott, hogy a derűs, bátor, a természetet és különösen a virágokat kedvelő, Krisztust szerető Bódi Mária Magdolnát megismertesse az emberekkel. Ezért már tavaly ősszel egy kreatív kezdeményezést indított útjára a Szent Mihály-napi búcsún, szeptember 29-én: utazókavicsok segítségével kezdték hírét vinni a világban a vértanúhalált halt fiatal lánynak. Magdi nemcsak a hitében volt példamutató; szeretetét, nyitottságát és örömet is sugározta mindenki felé, aki találkozott vele. Ennek a lelkiségnek válnak követőivé az utazókavicsok. A festett kövek Bódi Mária Magdolnára emlékeztetnek, s aki ezeket a kavicsokat elhelyezi valahol, akár a természetben, akár városi környezetben, akár külföldön, az egyúttal üzenetet is továbbít: a kövek Bódi Mária Magdolna szeretetét, hitét és életének példáját juttatják el azokhoz, akik rájuk bukkannak.

Magdi életének üzenete arra hív mindenkit, hogy a hétköznapi életben, a csendes szolgálatban és a mindennapi egyszerűségeiben is felfedezze a hit mélyebb értelmét. A kavicsok „utazó üzenetté” válnak, amelyek továbbviszik Magdi életének derű-

amelyben ne találkozhatnánk a hit, a remény, a szeretet és az áldozat erejével – akár a természet szépségei között, akár hétköznapi utunkon. Az utazókavicsok arra inspirálnak minket, hogy álljunk meg egy pillanatra, gondolkodjunk el az életünkről, kapcsolatainkról, közösségeinkről, felelősségvállalásainkról, és merítsünk erőt Bódi Mária Magdolna életéből. Ez az egyszerű szimbólum felhívja a figyelmünket arra, hogy a modern világ zűrzavarában megtaláljuk az isteni jelenlét apró jeleit.

Olvasnivaló

Az elmúlt hónapokban több kötet is megjelent a vértanú életéről, tanúságtételéről. Tavaly ősszel mutatták be a *Bódi Mária Magdolna öröksége* című népszerűsítő tanulmánykötetet,

dozza és kutatja a témát. A kötet kilenc tanulmányt tartalmaz, köztük Bódi Mária Magdolna lelkiségével foglalkozó írásokat.

vagy éppen másokon segítsen. Ennek jegyében április 24-én, csütörtökön kerékpáros ifjúsági zarándoklat indul a nagy ünnepre Budapestre! Szé-

élet az a hivatás, amely őt egészen Jézushoz köti. Felkereste plébánosát, Androsits István atyát, hogy a támogatását kérje, végül otthon is előállt határozott tervével, ám házasságon kívül született gyermekként az akkori rendi szabályok miatt ezt a vágyát soha nem valósíthatta meg.

Égészen máshol találta meg a lehetőséget a világi apostolkodásra. Tizenennyolc évesen a fűzfői gyártelepi, több ezer embert foglalkoztató Nitrokémia Rt. munkásnője lett. A pirotechnikai eszközöket, többek között rakétákat gyártó részlegen pedig hamar kitűnt szorgalmával és tanulmányosságával, amikor azonban magasabb bért és előléptetést ajánlottak fel neki, azt visszautasította fiatal korára és arra hivatkozva, hogy a családi munkásoknak nagyobb szükségük lenne a fizetésemelésre.

Gyári munkásként a templomban, szentáldozással kezdte napjait, a munka közben elhangzott vallásnyelvi kijelentésekre pedig mindig nyugodtan, érthető és biztos érveléssel, ám soha nem sérző módon válaszolt. Szerénysége, vidámsága és segítőkészsége egy idő után munkatársaira is hatással volt: tisztelni kezdték őt.

A bodimariamagdolna.hu honlap alkotói mindenkit arra buzdítottak, hogy olvassák ezeket a rövid történeteket, s így odaadó lélekkel készülhessenek a nagy napra, április 26-ára, amikor boldoggá avatják Isten szolgálóleányát, Bódi Mária Magdolnát.

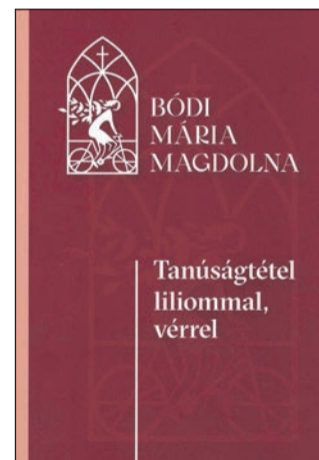
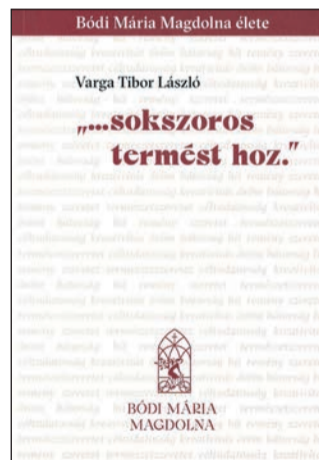
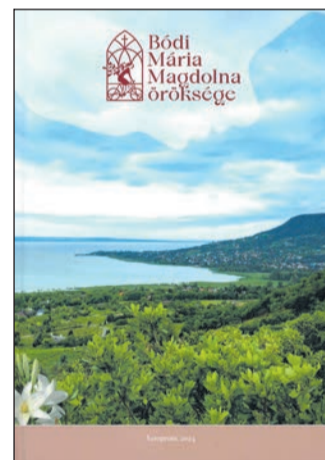
Körössi László

Fotó:

Veszprémi Főegyházmegeye, PPKE

Birher Nándor, a Pázmány rektora beszél az egyetem hallgatóinak Magdi életéről és vértanúságáról

#TekerjMagdival
2025. április 24-26.

IFJÚSÁGI BICIKLIS ZÁRÁNDOKLAT
MAGDI BOLDOGGÁ AVATÁSÁRA

Budapest Székesfehérvár Litér Veszprém

BÓDI MÁRIA MAGDOLNA
VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG

jét, fényét és példáját. Az utazókavics egyszerű, de mély üzenetet hordoz: a hit útján soha nincs megállás. Bódi Mária Magdolna derűje, kitartása és

amelyet a Veszprémi Főegyházmegeye Könyvtár és Levéltár adott ki. A veszprémi Biró-Giczey Ház freskós termében tartott októberi könyvbem-

Idén február 22-én Veszprémben, szintén a Biró-Giczey Házban került sor arra a nagyszabású könyvbemutatóra, amelynek keretében három új,

Kedves volt és vidám, mindenkire rámosolygott

Unokahúga emlékezik Bódi Mária Magdolnára

Kovács Elemérné Bódi Mária Balatonalmádi-ban él a férjével. Édesapja Bódi Mária Magdolna bátyja, Gyula volt. A család legnagyobb lánygyermekéként a Mária nevet két égon is örökölte, ráadásul szeptember 8-án, Kisasszony napján született, és 12-én, Mária-napon keresztelték. Kisebbik húgát Magdolnának hívják, így a szent életű Bódi Mária Magdolna nevet továbbvitte a család.

– Hogyan emlékszik vissza a nagyszüeleire, Magdi szüeleire?

– Két évvel Magdi halála után, 1947-ben születtem. Én vagyok a legidősebb unoka, a húgaim három, illetve nyolc évvel fiatalabbak nálam. A nagyszüleimnek volt három hold földjük és egy kis szőlőjük Litéren. Sokáig a nagymamáék mellett laktunk, szinte állandóan velük voltam, aztán amikor már a kisebbik húgom is megvolt, a szüleim lakást kaptak a Nitrokémia-gyártelepen. Rajongtam a nagyszüleimért, és borzasztóan szerettem engem. A nagyapámtól, aki kocsis volt, általában tartottak az emberek, mert erős, jó kiállítású, nagyhangú, lobbanékony természetű férfi volt. Sokszor felültetett a szekére, emlékszem, mennyit csacsogtam és énekelgettem útközben. A nagyapapa soha senkinek nem engedte, hogy bántsanak bennünket. Azt mondta: üti az élet eleget a gyerekeket, nem szabad bántani őket. Magdi az édesapjára is hasonlított, a szemét biztosan tőle örökölte. Nagyapapa csinos férfi volt, nagyon szép, dús hajjal. A kedvenc időtöltéseim közé tartozott, hogy amikor hazajött, a háta mögé kerültem, és játszottam a hajjával. Nagymama, szegény, beteges volt, meghajlott a háta, csak úgy tudott kiegyenesedni, ha megtámasztotta magát. De így is borzasztóan sokat dolgozott. Vidám, aranyos, tündéri teremtés volt, olyan jókat tudtunk együtt kacarászni, hogy a könnye is kicsordult. Rengeteget játszott velünk, például azt, hogy „Csósz bácsi, lopom a búzáját”. Sokat mesélt nekünk, nagyon szépen beszélt, erdélyiesen, és még román mondókat is tanított nekünk, amire ma is emlékszem. Szívesen adakozott, mindenkin segített. Jánosnak, a kisebbik fiuknak két fia született. Borzasztó nehéz sorsú család volt, mert János első felesége 1956-ban felrobbant a gyárban. A lőporüzemben dolgozott, műszakváltás után történt a robbanás; akik bent voltak, mind meghaltak. A nagyobbik unokatestvérem ekkor öt és fél éves volt, a kicsi meg másfél. A gyerekek a nagyszülőkhöz kerültek. A nagyobbat az anyai nagymama, a kisebbet, Lacikát Bódi mama vette magához, ő nevelte. Lacika nagyon szerette a nagyapát is, sokat huncutkodott vele. Nagyapapa 1960-ban halt meg, akkor én még általános iskolás voltam, hetedik osztá-

lyos. A nagymama halálakor, 1970-ben már férjnél voltam, Almádiban éltem.

– Magdi életrajzaiban említik, hogy a nagyszülőknek nem voltak hivatalos papírjaik. Honnan származtak?

– A nagymama, Nyika Mária 1918-ban, huszonkét-huszonhárom éves korában Erdélyből, Szilágysomlyóról jött át az egyik nővérel, akinek akkor már volt egy fia. Menekültek a románok elől, Pesten telepedtek le. Nagymama még csak tizenkét éves volt, amikor meghalt az édesanyjuk, akit szintén Mária-nak hívtak. Egy lámpagyújtás közben felrobbant a petróleum, és úgy megégett, hogy nem tudtak segíteni rajta a zilahi kórházban. A nagymamáék édesapja, Nyika Mihály nem tudta elviselni a tragédiát, öngyilkos lett. Neki ez a második házassága volt, az első felesége is meghalt. Onnan volt két nagy fia, innen is hat gyereke. A szülőkhöz halála után a nagymamának el kellett tartania magát. Először gyerekekre vigyázott, bár még ő is gyerek volt.

A nagyapámék a Felvidéken éltek. Négy fiú volt a családban. Nagyapát, Bódi Jánost a testvérei nevelték kiskorától fogva, mert először az édesapjuk, István halt meg egy bal esetben, aztán az édesanyjuk, Mária is elment. Ahol éltek, arrafelé nem volt magyar iskola, így a kis Jánost a testvérei szlovák iskolába írták, emiatt tökéletesen ért és olvasott szlovákul, de magyarul elég rosszul beszélt. Az első világháborúban fogságba esett, megszökött, és Magyarországra menekült. Pesten találkozott a nagymamával. Apu már itt született, 1918-ban. Mivel menekültek voltak, nem voltak papírjaik, így nem tudtak összeházasodni. Szegény Magdi itta meg ennek a levét, azért nem mehetett apácának, mert törvénytelen gyerekek számított. A háború után azonban a nagyszüleim összeházasodtak, mert akkor már megesküdhetek azok, akik tanúkkal tudták igazolni, hogy hosszabb ideje együtt élnek.

– Hogyan kerültek a Balaton közelébe?

– A nagyapapa sokszor belekeveredett valamibe, heves természetű volt. A Balaton-parton keresett állást. Amikor munkát talált Szigligeten, lehozta a nagymamát, aput és nagymama testvérét is a gyerekekkel. Egy egész családot tartott el. 1921 augusztusában ott, Szigligeten született Magdi. Még egészen kicsi baba volt, amikor odébb kellett állniuk. Először Kővágóörsre, majd Köveskálra költöztek. Ott éltek a leghosszabb ideig, a gyerekek ott jártak iskolába.

– A nagymama ott volt Magdi vértanúságánál, látta, mit tesznek a lányával.

– A nagymama könyörgött az orosz katonának, hogy ne bántsa Magdit, de hiába. A bunkerben Magdi védekezett. Mivel sokszor varrtak a

lányokkal, volt a zsebében egy kisolló, azzal sértette meg az orosz katonát a szeme alatt. Már a bunkerben kapott egy lövést, de még ki tudott szaladni. Leesett a kendő a fejéről. Ekkor felkiáltott: „Édesanyám, menjenek innen, én most már meghalok!” Futott fel a lépcsőn, és rögtön ahogy kiért, kapott még egy sorozatot. A második vagy harmadik lövésnél összetette a kezét: „Uram, királyom! Végy magadhoz”, mondta, és azzal összeesett. A nagyapa ekkor került elő, hogy hol volt, nem tudjuk. Magdi vérben feküdt a lépcsőn. Nagyapapa felvette Magdit a karjaiba, felemelte, és mutatta az oroszoknak: „Megöltétek a gyermekemet!” Tudott beszélni velük. Azt mondják, rá is lőttek, de nem találták el. Az oroszok is meg voltak ijedve, mert ilyet nem tehettek, menekülniük kellett. Magdit pokrócba csavarták, csak másnap tudták eltemetni, akkor is csak ideiglenesen. Amikor a harcok véget értek, akkor temették el koporsóban.

– A nagymama és a nagyapapa tudtak beszélni erről a borzalmas tragédiáról, hogy a lányukat a szemük láttára megölték?

– Nem beszéltek róla. Teljesen gyermektelenül maradtak, mert édesapám, Gyula orosz fogságban, János, a nagybátyám meg angol fogságban volt, a nagyszüleim azt sem tudták, hogy élnek-e a fiaik. János egy füzetbe verses formában leírta az életét, a gyerekkorukat, a háborús éveket, fogságának és hazatérésének emlékeit, édesapám hazatérését. János 1945-ben szabadult a fogságból. Litér határában megkérdezte az emberektől, a Bódiéknak megvannak-e, élnek-e. Mondták neki, hogy szegény öregek igen, de a lányukat agyonlőtték. Erre János teljesen összeroppant. Utána egyfolytában azért imádkoztak, hogy apu is kerüljön elő. Nagyon hiányzott, ő tartotta el a családot, a földet, a szőlőben ő dolgozott. Édesapám 1946-ban jött haza, s nem sokra rá megismerkedett az édesanyjammal. János arról is ír, hogy Magdi borzasztóan eleven kislány volt. Nem volt olyan fa, amit meg ne mászott volna. Csak azután szelődött meg, hogy elkezdett hittanra járni, és megismerte Jézust.

– Milyen emlékek élnek Magdiról a családban?

– Lobbanékony gyerek voltam én is, mint Magdi. Mindig azt mondták: „Tisztára olyan vagy, mint a Magdi”, de keveset meséltek róla. Azt mondták, hogy kedves volt és vidám, mindenkire rámosolygott az utcán, ahogy jött haza a gyárból. Szeretett bolondozni. Amikor egyszer nagyon rossz időben biciklivel ment Vilonyára, a hittanra, a pap mondta neki, hogy felveszi az autóbába, de Magdi nemet mondott. Szerette a gyerekeket, szépen foglalkozott a lányokkal Litéren. Őrizte, védte a férfiakról azokat, akik a gyárban laktak, és mivel határozott

volt, a férfiak tartottak is tőle. Máskülönből visszahúzódó és szolid természetű volt.

– A nagyszülei fel tudták dolgozni a tragédiát?

– A nagymama egész életében gyászolta a lányát, mindig feketében járt. Huszonöt évig élt még Magdi halála után, de nem tudta elfelejteni. A nagyapám is megszelídült, ahogy teltek az évek. Keménynek tartották, de azért el-elsírta magát, ha Magdiról mesélt. Hosszú évtizedekig itt voltak az orosz katonák Szentkirályszabadján, ahonnan az erdőn keresztül gyorsan át lehetett jönni Litérre. A kiskatonák átjártak a kocsmába, és sokszor a nagymamához is bekérdeztek, hiszen a falu szélén laktak. Nagymama mindig megeztette őket, tojást sütött nekik. Csodáltuk, hiszen Magdit egy orosz katona lőtte le. Erre mindig azt mondta, a fiamnak is adtak enni az oroszok, amikor fogságban volt. Ezek a kis fiatalok nem tehetnek arról, ami Magdival történt. Emlékszem, az orosz katonák még táncolni is tanítottak minket, gyerekeket, és hoztak nekünk színes ceruzákat. Mivel évtizedekig együtt kellett élni velük, nem lehetett beszélni Magdiról. Amikor már lehetett, az egész falu elcsodálkozott az életén. Én is ismertem asszonyokat, akik ismerték Magdit, de soha nem beszéltek róla. Amikor Veszprémbe jártam gimnáziumba, a szomszédokban voltak asszonyok, akikről jóval később kiderült, hogy Magdi barátai voltak.

– Ön gyermekkorában tudta, hogy Magdi élete különleges?

– Jól emlékszem arra, hogy Galambos Miklós apát többször járt nálunk az ötvenes években, ő írta meg a második életrajzot Magdiról. Az első pedig Oross István, Magdi nevelője. Ennek címe: *Egy fiatal munkáslány életútja a vértanúságig*. Galambos Miklós apát bekerült a veszprémi börtönbe valami mondvasználta vád miatt, ott hallott Magdiról. Elhatározta, ha szabadul, az lesz az első dolga, hogy eljön Litérre, megismerkedik Magdi szüleivel, és megírja az életrajzát. Az

volt a véleménye, hogy Magdi a magyar Goretti Szent Mária, hiszen az olasz szent tizenkét évesen szintén a szüzességét védelmében halt meg. Őt a tizennyolc éves szomszéd fiú akarta megerőszakolni. Galambos apát könyvében, a *Ketten egyfelé – Szent Goretti Mária és Bódi Mária Magdolna útja* című kötetben sok kép van, többek között az is, amelyen Goretti Mária szentté avatásán ott ül a nyolcvankét éves édesanyja és az egykori szomszéd fiú is, aki megölte. Szabó János balatonalmádi plébánostól tudtam meg, hogy a vörösbereányi templomban van Goretti Mária-ereklje. Csoda, hogy a két lány ilyen közel került egymáshoz a halála után. Galambos apát úr könyvét 1956-ban adták ki, de persze nem nyomtatásban, mert akkor ilyesmiről szó sem lehetett. Írógépem írták, úgy van összefűzve. Össze is szedtek több példányt, eltüzeltek őket, de egyet rejtgetett az édesanyám. Amikor férjhez mentem, odaadta nekem, úgy eldugtam, hogy még a férjem sem tudott róla, egészen addig, míg Temesi József ki nem adta a *Tanúságtétel liliommal, vérrel* című könyvét a kilencvenes évek végén. Temesi atya aktualizálta Galambos apát egykori könyvét, kiegészítette a család történetével. Még rólam is írt benne, hogy Marika már iskolás... A könyv elején volt egy kis ismertető, amelyben Temesi atya kérte, hogy ha valaki tud Magdiról, keresse meg. Írtam neki, hogy nálam van Galambos Miklós apát könyve, és szeretném meglátogatni a leányfalusi papi otthonban. Visszajött a levelem azzal, hogy Temesi atya időközben meghalt.

– A család hitere hogyan hatott Magdi életére? Az Ön szülei is vallásosak voltak?

– Édesanyám nagyon vallásos volt, és minket is úgy nevelt. Édesapám nem járt rendszeresen templomba, de nagyobb ünnepekre eljött velünk, minden évben gyónt, és amikor beteg volt, felvette a szentségeket. Sokat forogtak nálunk papok, mert anyukám sekrestyés és harangozó volt Litéren. Én is hamar megtanultam harangozni, szedtem

az egyházadót, biciklivel vittem Fűzfőre a plébános úrnak. Anyukám is ismerte Magdit, mindig mondta nekem, hogy „boldoggá lesz avatva, te meg megérheted, de én már biztosan nem”. És igazá lett.

– Bizott abban, hogy Magdit valóban boldoggá avatják?

– Már nem mertem remélni, olyan régóta folyt az ügy. Az ötvenes években eltűntek az iratok, azt mondták, ellopták az érsekségről. A kilencvenes években Szendi József érsek újra elindította az eljárást, először nem sok sikerrel. Amikor Nagy Károly volt a plébános a veszprémi székesegyházban, és elkezdte rendbe tenni a plébániát, a padláson talált egy egy masnival átkötött dobozt. Latinul rá volt írva: Bódi Mária Magdolna ügye. Az eredeti jegyzőkönyvek voltak benne. Temesi József lefordította az iratokat, és elkezdtek feldolgozni őket. Nagyon sokat segített az anyag összeállításában Kovács Gergely posztulátor, Szakács Péter atya és Varga Tibor levéltáros. Amikor Laposa Norbert értesített minket, hogy elfogadták Magdi boldoggá avatását, negyedórát harangozott örömeiben.

– Volt valamilyen tapasztalata arról, hogy Magdi megsegíti?

– Gyerekkoromban hirtelen nagyon megnyúltam, ráadásul kancsal lettem, befordult a jobb szemem. Pestre vitt az anyukám, meg akarta műttetni. Az orvosok azt mondták, várjunk tizennyolc éves koromig, ha addig nem múlik el, megoperálnak. Felírtak egy szemüveget, aminek a speciális lencsét Svájcban hozták. Ha feltettem, nem látszott a kancsalság. A szemüveg miatt sokat csúfoltak az iskolában, visszahúzódó lettem, de közben rengeteget imádkoztam, kértem Magdit is. Végzős voltam, amikor észrevettem, hogy ha leveszem a szemüvegem, már nem húz felém a szemem. Többször nézegettem egy kis tükörben, nem akartam elhinni. Hála Istennek, meggyógyult, nem kellett megoperálni. Biztos vagyok benne, hogy Magdi segített.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

A földi maradványok kánoni vizsgálata

A boldoggá avatás kiemelkedő mozzanata a földi maradványok kánoni vizsgálata, amely az Egyház szent hagyományából eredeztethető. A szentek és boldogok ereklyéi tiszteletünk tárgyát képezik. A hitelességükkel és őrségükkel kapcsolatos rendelkezések, melyek alapján a földi maradványok azonosítása és vizsgálata történik, a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma hatáskörébe tartoznak. A boldoggáavatási szertartás egyik leglátványosabb és talán legmeghatóbb része, amikor az ereklyét – a boldoggá avatásról szóló pápai levél felolvasása után – elhelyezik az oltár közelében.

A kanonizációs eljárásment szervezete része a földi maradványok vizsgálata, amely az Egyház szent hagyományából eredeztethető. A szentek és boldogok ereklyéi tiszteletünk tárgyát képezik. A hitelességükkel és őrségükkel kapcsolatos rendelkezések, melyek alapján a földi maradványok azonosítása és vizsgálata történik, a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma hatáskörébe tartoznak. A boldoggáavatási szertartás egyik leglátványosabb és talán legmeghatóbb része, amikor az ereklyét – a boldoggá avatásról szóló pápai levél felolvasása után – elhelyezik az oltár közelében.

Magdi földi maradványának az előírások szerinti kánoni vizsgálata a vértanúság pápai elismerése után kezdődött el. Elsőként a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma érvényben lévő útmutatásának kikérése történt meg, mely előírta például a világi hatóságok által szabályozott engedélyeknek, illetve a törvényes örökösök és hozzátartozók beleegyező nyilatkozatainak beszerzését. A dokumentumoknak meg kellett felelniük a polgári és egyházi kritériumoknak. Továbbá pontosan meg kellett jelölni azt a helyet, ahol a földi maradványok nyugodtak, valamint azt is, ahol a kánoni vizsgálat után azok ideiglenes, majd végleges és méltó elhelyezést nyernek. A rendkívül gondos őrzet biztosítása mindenhol követelmény volt.

Az előírt dokumentáció mellékletét képezte annak a kérvénynek, melyet a dikasz-

tériumhoz kellett benyújtani a kánoni vizsgálat megkezdéséhez. A dikasztérium engedélye nélkül ugyanis semmiféle tevékenység nem végezhető a földi maradványokkal és ereklyékkel kapcsolatban. Miután Rómából megérkezett a beleegyező nyilatkozat, Udvardy György veszprémi érsek kinevezte a vizsgálatot felügyelő bíróságot, és kijelölte az exhumálás időpontját, 2024. október 25-ét. Az időpont megválasztását az őszi-téli fagyok beállta, illetve a boldoggáavatási szertartást megelőző fél éves lelki felkészülés elindítása határozta meg. Október 26-án tette le Magdi a tisztasági fogadalmát, ezért a Veszprémi Érsekség éppen ezen a napon indította el az ehhez kapcsolódó lelki felkészülést, melyet Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius nyitott meg.

A kánoni vizsgálatot egész éjszakai imádságos virrasztás előzte meg a sírhely mellett. Maga a folyamat liturgikus keretben lezajló esemény, amely a peres rendtartás miatt és kegyeleti okokból nem nyilvános, a dokumentációs céllal készült fényképek és filmrészletek azonban főpásztori engedéllyel és egyházi jóváhagyás-

sal nyilvánosságra hozhatók. Az exhumálás során a folyamatban részt vevő valamennyi személynek – a főpásztornak, a bíróság tagjainak, a tanúknak, a felkért szakértőknek, a technikai segítőknél, valamint a meghívottaknak – esküt kellett tennie a titoktartásra és a szakmai munka legmagasabb szintű elvégzésére.

Október 25-én délelőtt nyolc órakor a litéri Szent István király és Lisieux-i Kis Szent Teréz-templomban a reggeli zsolozsma elmondása után Udvardy György érsek liturgikus keretben közölt ismertette a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma és a világi hatóságok

engedélyét. A földi maradványok feltárása és vizsgálata folyamatában minden résztvevő esküt tett, és esküjét aláírásával megerősítette. Az előírásoknak megfelelően felolvasták Isten tiszteletreméltó szolgálója Bódi Mária Magdolna halál- és temetési bejegyzését. A főpásztor, a bíróság tagjai, a felkért szakemberek, a technikai dolgozók és a meghívottak ezek után kivonultak a sírhelyhez, amely a tanúk azonosítása szerint emberemlékezet óta Magdi sírhelye.

A síremlék eltávolítása után (melyet a folyamatban lévő restaurálása után visszahelyeznek majd) a földön ki-

rajzolódott – színében eltért a környezetétől – az a terület, ahol a koporsó nyugodott a korabeli temetési és egészségügyi előírásoknak megfelelő mélységben. Az alapos és folyamatos jegyzőkönyvezés és a dokumentáció elkészítése mellett délután öt óra körül mutatkoztak meg a koporsó körvonalai. Michael W. Banach apostoli nuncius a délutáni órákban megtekintette, vizitálta a sírfeltárást, majd a jelenlévőkkel együtt elmondott egy közös imádságot, hálát adva a Jóistennek a sok kegyelemért és ajándékért, melyet Magdin keresztül kaptunk.

A földi maradványok és más tárgyi leletek teljes kiemelése, valamint a környező földterület tüzetes átvizsgálása este tíz óráig tartott, a sírhely visszatemetése és környezetének rendbe tétele pedig bőven tizenegy óra után fejeződött be. Udvardy György érsek mindenkinek megköszönte a tevékeny és szakszerű munkát, és a földi maradványok kiemelésének folyamatát a közösen elmondott Miatyánkkal hivatalosan is lezárta.

Magdi halálának és temetésének körülményei miatt a feltáráshoz a legnagyobb gondosságra volt szükség. 1945. március 23-án viszonylag közelről érték a gyilkos lövések, és édesapja másnap egy pokrócba helyezve ideiglenes helyre temette. Március 28-án helyezték abba a sírba – egy fakoporsóban a földbe –, ahol a kánoni vizsgálat időpontjáig nyugodott. Leírások alapján testét nem mozták le és nem öltöztették át. A földi maradványok legteljesebb feltárása, kiemelése és megőrzése okán a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Belföldi Hadisírgondozó Osztályának munkatársai, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kara Régészettudományi Intézetének tanárai és hallgatói, valamint az Igazságügyi Orvostudományi Intézet munkatársa kaptak felkérést a feladat elvégzésére.

A hadisírgondozókra azért volt szükség, mert ők rendelkeznek a legnagyobb tapasztalattal a második világháborús sírok feltárását illetően. A koporsós földbe temetés miatt régészeti módszereket kellett alkalmazni, hogy mind a földi maradványok, mind a testtel közvetlenül érintkező tárgyak feltárása és kiemelése a legnagyobb gondossággal történjen meg.

Az igazságügyi antropológus a földi maradványok tisztítását és vizsgálatát végezte, amit a dikasztérium határozata kötelezően előír. Részvétele tehát elengedhetetlen, megbízhatóságát ugyanakkor széles döntési jogkörrel felruházva teljesíti: teljes szakmai szabadsággal bír a maradványokkal kapcsolatban. Egyedül ő rendelkezik a szükséges további vizsgálatokról, valamint az esetleges konzerváló kezelésekről, illetve ő tesz javaslatot abban a kérdésben, hogy mely földi maradványok kerüljenek a későbbi ereklyetartókba. Minden újabb tevékenységhez szükséges azonban a főpásztor engedélye, amit jegyzőkönyvbe kell foglalni. Maga a vizsgálat egy nemes szövettel letakart asztalon történt, majd a földi maradványok ugyancsak egy nemes szövettel bélelt urnába kerültek, melyet a főpásztor hitelesítő pecsétjével zártak le.

A sírból történő kiemelés többórás, a vizsgálat pedig többnapos folyamat volt, ugyanis minden egyes csontorról, illetve egyéb tárgyi leletről részletes állapotleírás készült, mely a kánoni vizsgálat mellékletét képezi. Ezenfelül az egész eljárást jegyzőkönyv rögzíti négy példányban, melyből egyet a dikasztérium számára kell megküldeni, a többi pedig a következőképpen helyezik el: egyet az ereklyét tartalmazó urnában, egyet az Érseki Hivatalban biztonságos helyen, és egyet az egyházmegyei levéltárban.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Különleges helyre került a Bódi Mária Magdolna sírjából származó föld egy része

Isten szolgálója Bódi Mária Magdolna sírjából származó földet helyezte el Udvardy György veszprémi érsek a megújuló Szent György-kápolna leendő keresztelőkútjának alapjába.

Egy szimbolikus, de igazán megérintő szertartásra került sor Veszprémben, a megújuló Szent György-kápolna falai között. A leendő keresztelőkút alapjába Udvardy György érsek elhelyezett egy kisebb mennyiséget az Isten szolgálója Bódi Mária Magdolna sírjának feltáráskor kiemelt földből, ezzel is megerősítve a Krisztus királyságának folytonosságába vetett hitünket.

A Szent György-kápolna évszázadok óta a keresztény hit egyik meghatározó szakrális helye. Itt tett tisztasági foga-

dalmat Szent Imre herceg, itt őrizték Szent György koponyakeréklyéjét, és zárandokok ezrei látogattak el ide. Most keresztelőkápolnaként újul meg ez a hely, visszanyerve egyik ősi funkcióját.

„Mi Krisztusra szeretnénk építeni az életünket. Szimbolikus gesztus ez, de valójában egy olyan belső cselekedet, amely meghatározza döntéseinket” – hangsúlyozta a főpásztor az imádságok alkal-

mon. Udvardy György érsek rávilágított arra, hogyan fonódik össze a keresztény közösség életében a múlt hite és a jelen elköteleződése. Bódi Mária Magdolna a tisztaság és a krisztusi áldozathozatal

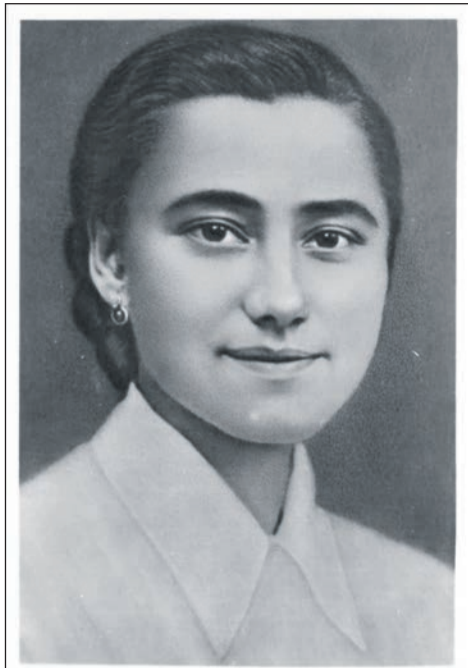
példaképe, s az ő fogadalma összeköt bennünket Szent Imre herceg örökségével is. Mostantól a Szent György-kápolna is őrzi ezt, emlékeztetve a hívőket arra, hogy egyedül a Krisztusra épített

élet az, amely valóban marandó.

Tornavölgyi Krisztián érseki irodaigazgató Szent Pál apostolnak a korintusiakhoz írt első leveléből (1Kor 3,9–17) olvasott fel, majd Udvardy György érsek szenteltvízzel hintette meg az előkészített helyet. A Magdi sírjából származó föld elhelyezése után egy ott dolgozó munkás lezárta a kis fülkét, s a leendő boldog emlékezete ezzel végérvényesen beépült az ősi szent hely alapjaiba.

A csendes szertartás, bár csupán néhány jelenlévő számára volt közvetlenül meg tapasztalható, mégis olyan esemény, amely méltó módon kapcsolódik Bódi Mária Magdolna április 26-ai boldoggá avatásához.

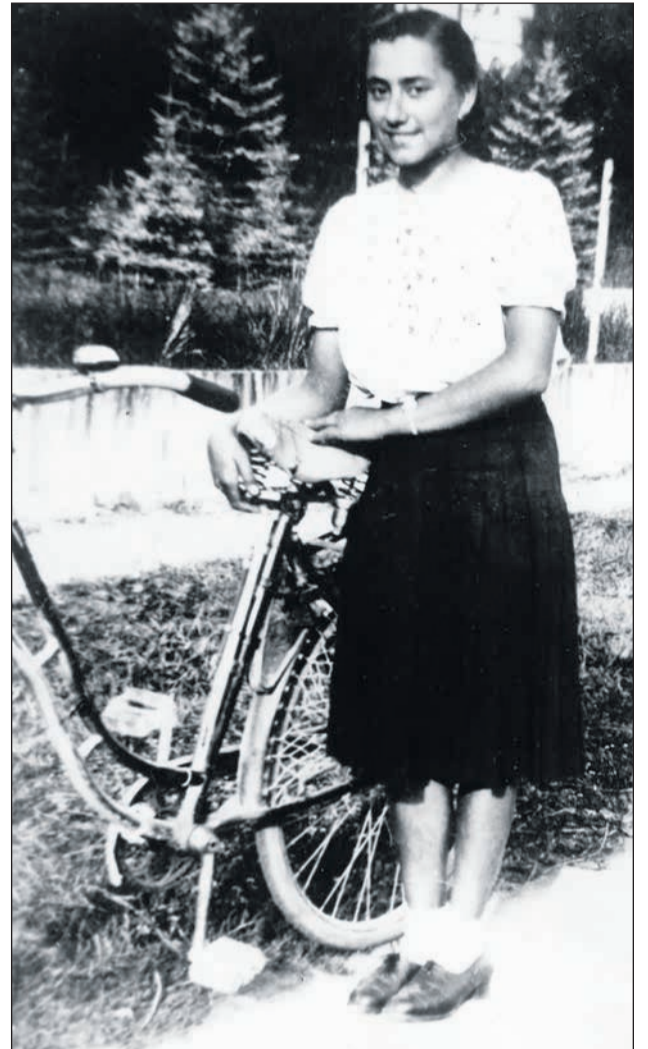
Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Bódi Magdi
1921 - 1945.

1935. augusztus 20-án Hévízről szüleinek küldött képeslap – Magdi a nyáron kuktaként dolgozott

Magdi biciklivel járt az idősekhez, betegekhez

Édesanyjával

A DL tagjai vértanúságának helyszínén

A Katolikus Dolgozó Leányok Szövetsége (DL) hittanosi

Bódi Mária Magdolna sírjánál (1946)

Litér, 1956. augusztus